

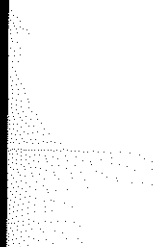

HAVALÉ ROZA TENGE

Hekaté Zazaki

Yismayil MİRZA

HAVALÉ ROZA TENGE

Hekaté Zazaki

Yismayil MİRZA

Yismayil Mirza

Havalé Roza Tenge
(Hekaté Zazaki)

ISBN: 978-975-92631-4-0

Nustoğ: Yismayil Mirza

Mizampaj: Yismayil Mirza

Caé Vetene: Estemol

Vetena Virene: Estemol-2013

Baskı Temmuz 2013

Edresa Matbaa: Analiz Basım Yayın

Litros Yolu 2. Matbaacılar Sitesi D Blok 3ND22

Kat:5 Topkapı

Tel: 0212 501 82 87

Sertifika No:14071

**Fotoğrafé Pelga Sery: Kemal BATUR (Çolıgde
Wusary)**

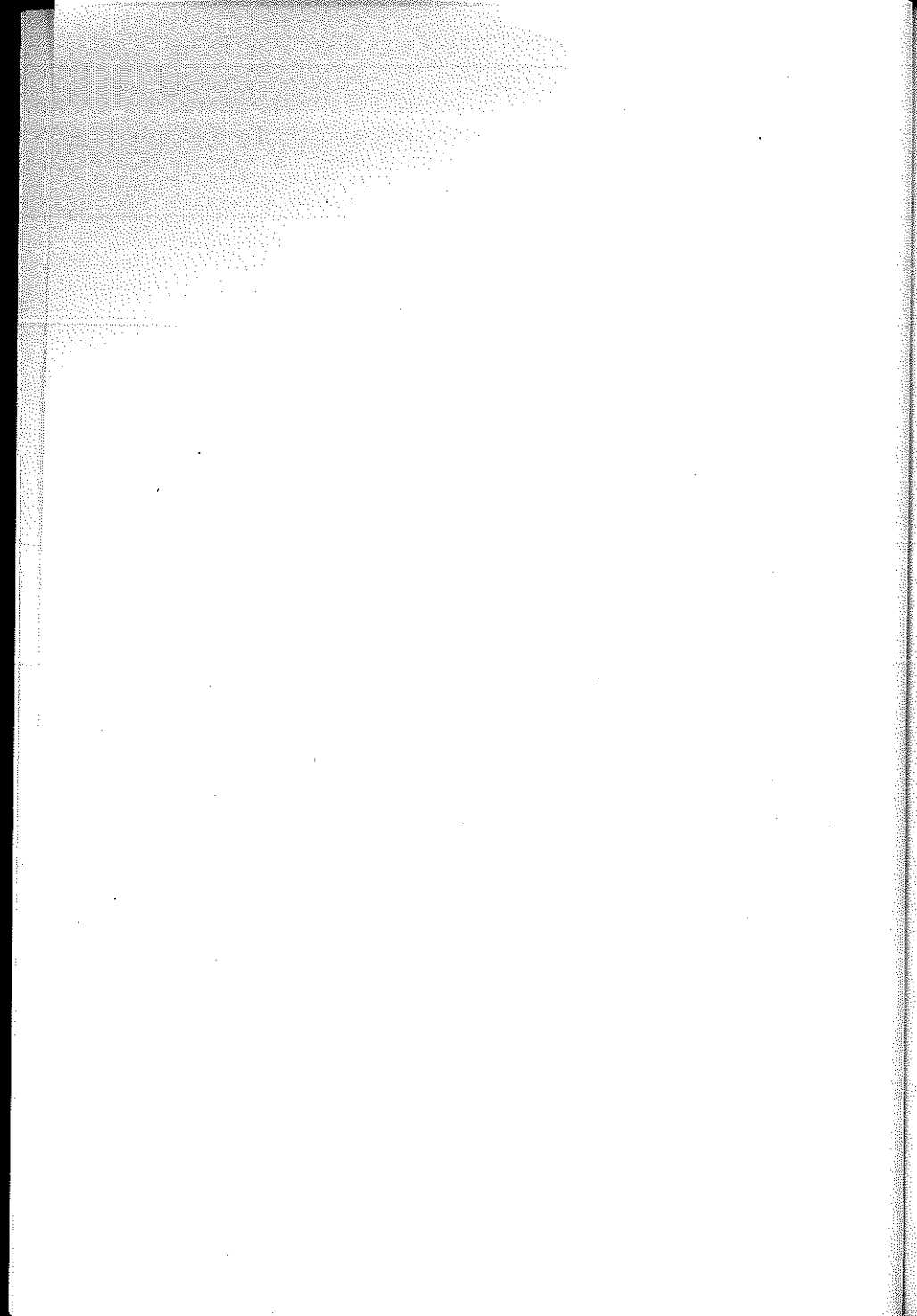
Çı haqe ke esta yé niviskarya.

Dostaniye ré,

Biraiye ré,

Zonaiye ré

Xoseriye ré

YİSMAYİL MİRZA

1958 de Kortu de amo dina. Kortu, suka Mamekiye ra 23 km. dury, werté kou de, şiya koé Sakoy de dewa de gırsa, dewa de rindeka. Piyé xo hostaé déş vi, moa xo dewuze viye.

Mektevo vire dewe de, mektevé wertı Mamekiye de, Lise Mamekiye de wende. Teksilé xo 1984 de Universita Enqara de bas kerd. Vist heşt seryo malımeny keno.

Dı domoné xo esté. Weşiya xo Estemol de rameno.

Zoné Zazaki de no ra avé dı kıtavé xo vejıyé. Silema-1 (roman-2004), Hediré Mı Nino (2010)

Zoné moa xo ser gureene Haqé xo ré xısmeta; guné her mordem zoné xo sero bigureo. Wodeto qano: Karo rınd, karo hewl guné eve araqué hostay mir vo ke werté homete de qiyet bicero.

<u>Hekaté Zerri</u> /	<u>Pelge</u> /
Lazé Xaly	5
Héfé Keş Keş ré Némaneno.....	23
Dewa Kaşy vo	27
Havalé Roza Tenge	37
Piré Ma Sırr Bi	45
Ap Memed Esmery Néame	78
Pala Hese	80
Roza Dina Amaene	82
Na Rae Kata Sona	84
Qılatü Çıvao	86
Cıran Dosto, Dısmeno	89

LAZÉ XALY

Yisu ke kotra rae, çi zoneno rae ra rasté çınay yeno, çi yeno sarré mordemy ser. Vaze ke qedero, vaze ke ver ra çi ke vajıyo, çi ke çaré yisony ra nivis biyo; ju ve ju vejino. Vaze ke wayiré dina ma eve neçariye, eve békeşıye, eve cayiliye tepis keno.

Roza payijya. Ewru hewa germına, wesa. Rew ustunera ke şerine qewa. Heya roza bazarya; ver ra nıka herkes rozuné vinu tenéna jede gureeno, roza bazare oroşınora. Guné ez ki na bazar tenéna jede rakuyne, raoroşine. Hama hen niya. Ver ra nıka vané “Hesavé zerré çeyi hesavé bazary de téverver nékuno.” Hekata mı ki nıka henya.

Ewru bazaro hama yé mı qewa mı esta. Roza bazare ke néşerine qewa, vésa manon, suka pile de kes riyé mı de nianédano. Rınd zonon ke roza hirae de yiyé ke riyé mı ra huyné, roza tenge de ju eve ju mı ra veré xo çarnené. Weşıya pi u khalıké mına. Yinu vatené “Dosto ke vané ma ri ra nino.” Rasta. Né né! Guné ez rew şerine, qewa rakerine; avélik bicerine zerre tafine, kırşı mırşı; sandali mandali téloe de ronine. Karé qewa roza bazary tenéna bereketına.

Çever ra büne tever tever nébüne, boveré ma de dukané esto, wayiré dukany veré pırnıka mı de jé réute bi derg, mı ser ra sitare kerdera; ez guretune şıya xo. Vake:

“Roza to xére vo!”

Perunewe, dormé xo de niada mordemek di, vake:

“Haq rajı vo!”

“Çiturya?”

“Rindune! Tı çiturya?”

“Ez ki rindune.”

“Kata sona na soder?”

“Nüya bota, heté qewa ser son.”

Mordemky firma xo fiste hawa, ser ré bonu ra, asmé de niada, vake:

“Ez ke vaj hona reo.”

Mı hen zona seweta qewa vano. Mı qesé ey qeul nékerd, vake:

“Né! Rew niyo. Ez kotune herey.”

“Ez seweta kary névan.”

“Çınay ré vana?”

“Mitingé ma esto ewru.”

Amera mı vir ke ewru partiya yinu miting kena. Pers kerd:

“Ewru vi heya?”

“Heya!”

“Ez yima nékon hamal!”

Mordemek herediya, vengé xo kerd berz vake:

“Deqéna vinena tı! Yé yiyé vinu çiké xo mend ke tı yima nékena, nüya qesey kena?”

Posema büne nafae ki; se beno bıvo, yisu ça nüya vazó. Mı vake:

“Ma se vaj, belqia!”

“Ez to ra vaj, tı yima meke wunca.”

“Xo ré se vana vaze.”

“Ewru hard asmé péro yé mao.”

“Yisala! Kotune herey, xatır ve to!”

“Oğır vo! Oğır vo hama xo vira meke!”

Wayiré dukané mala ma mordemo de rındo. Çıxaş ke vané: “Jé moryo, lingé xo vére deré!” wunca ki bıvo. Worte de hal wusilé ma pers keno, wo ki ma ré beso. Hetó vi ra, riyé dina de mordemo rınd mendo ke! E ke henyo kotyo, ça çimé ma era cı nékuné?

Hire sey, çor sey gamy eşt kotune cade ke çı bivinine. Lao se vaj, kata niadana mordemo. Ray téde birmé; cencu kinaré cadu gureto. Her ju pirenó de sur kerdo pay, sero herfy esté. Tayine de qe pirený çiné, paçé de sur kerdo bojuné xo ra nata bota hira hira niadané, feteliné. Hen zonena néwetberé qereqolé koé berjyé!

Biraé xo ré vaj, her ca mordemo: ceni, coamerd, pil qız, domu, kokım. Tayine herdisa xuya sıpiye gureta amé, tayine desté tornuné xo de gureto kas kerdé ardé. Yané vané “Metersé, ma pil qız heté sima derime, qeweta xo keme qeweta sima ser...”

Haq zoneno ke zof bünesa; xo ve xo vake:

“Masala! Masala! Heral ke aqilé mileté ma newe ame sarre. No ra tepiya raa çewte caverdano yeno raa raste ser.” Heto jura ki yima nékon. Hama qesa raste vaj; xéylé mordem ardo péser. Kam ke biyo sevev Haq cí ra raji vo.

Rae çina ke werte ra ravérine şerine qewa xo. Ray, cadey, biné daru, seré bonu mordemo, mordemo...

Mı niada ke rae çina xo ré kotunera miletý dime; miletý téwerte de ez thondune kerdune werté qervelıǵy. Mané ke qanqole kuna era laşery ver kay kena, sona; yé mı ki henyo. Mı thondané ané cer, qayıl nébené, cer ra hermu kuné mı ra erzené cor.

Nata bota werte ra vejune, vejune. Çıxaş waxt védrá, çıxaş heşiriye diye, teniya ez zonon. Heto dote de vejune ke lesa mı araq do, araq rıjiyo postalé mı biyé pır. Her ke game erzón postaluné mı ra veng yeno: “Chılþ, chılþ chılþ...” sermaon. Haq vo, Xızır vo zof sermaon... | ✱

Qe xo dıma nianéda vóstune şune qewa. Hona rewo, kes çino qewa de. Dire mordemy nistéro çay simené. Yinu ra pers kerd vake:

“Milet kuyo, kata şiyé?”

Yinu sarre royna xo ver, vake:

“Ma nézoneme!”

Lazeké loé mı de gureené, ey vake:

“Tı ça ama, tı ki bışiyené.”

“Ez kata şerine?”

“Milet ke kata şıyo tı ki wo hety ser so. Çı esto na roza bazare de.”

“Yé şıyaşety dıma feteliné, yé şıyasety dıma soné, ez kata şerine?”

Lazek domono, lese ra ki tené qeraro, hama hen zonena dora avé pil viyo, her ke şıyo biyo qız. Mevaze lazek, vaze bilané suke. Herediya vake:

“Tı ki so loé lazé xalé xo. Yısu lazé xalé xo werté homete de hen teniya caverdano? Dina xıravıne xora nüyara. Vané milé xo çewto; çerxé xo çewt démdino, mı yıma nékerdené. Déma raste viya. Yé tayine çino, tayine ki Haq u Taala dano cı, nüya jé to qıymet nézonené...”

Dıma ki didoné xo berreqnay. Mı zona ke yareniye keno. Nafae ki ez heredüne. Mı vake:

“Ero pé lazé xalé mı kay meke! Qese sono gos, yeno to ra hesavé qesey pers keno. Mevaze névato!”

“Tı ke mevazé, kes nésono cı ra névano.”

“Ez nıka son van.”

“De so vaze.”

Lazé xalé mı bhoncas serre dero. Honde serry şıyasetu dıma feteliyo na welat de. Honde mılety ré qesey kerdo, raa raste misnara cı. Heral ke wuzmé na lazeky de vejino. Nıka na lazek ça vızoé lesa xo bıjero, vera lazé xalé mı vejiyo. Beno dez, yeno gınenoro thomora yısony. Hama lazek lazé xalé mı qe tede nékeno.

Mı zona ke tersé lazé xalé mı endi keş ré kar nékeno. Lazé xaly, lazé xaly! Ez to ra nıka se vaj!

Heto vi ra tersé xo keş ré ke çine vo, wunca mı ré esto. Kotune era rae şune loé camiye. Meraqué mı ki esto ha! Van hala dina kata sona. Niadana mılet welaté ma xelesneno, beno wayiré dulgere; xevera ma nébena, ayvo. Heto ju ra ki, tersa mı ke, wu waxt, ma bébare vezé.

Vezené vezené. Neq niyé. Kam ke gurea wo haqe wazeno, beno wayiré mal milky. Niadana kometa lazé xalé mı

welat xelesnena, bena wayiré dulgere, wu waxt niné ma ra pers nékené, névané sima koty vi? Wu waxt çi coav dame yinu? Rınd zonon ke kometa lazé xalé mı pers kero pers kero, ma ra pers kena. Ma xo ré heşiré veré destuné a kometime. A komete qe nétflorena zuvy keş ra qesé vazo, hama ma ré chiké adırya...

Vist hiris gamy eşt néeşty, çi bıvınıne; qe raa linge némenda. Kata niadana niade, pıré mordemyo. Taé amé péser zirçené, taé nistéro ciğara simené; taé ki sarre sanopé qesey kené. Gıra gıra wuncune şune veré bina partiye ke, lazé xalé mı dot ra, firma xo fista hawa, gıraniya xo kerda bhoşt yeno. Çımé mı ke kotyra cı, tersu ver pét pét şune loe, vake:

“Mao ve xéry lazé xaly! Çıturya, rında?”

“Xér ama silamet lazé amıke!”

Silamé mı guret, hama çımé xo haweraé. Dorme de dire mordemy esté, péro qesé feké lazé xalé mı de niadané. Lazé xalé mı mordemo de pilo, mordemo de bilano. Rı de niadé hen zonena khaliké xuyo pil ustora amo cematuné sary keno.

Taé ki seweta lazé xalé mı vané: “Sene mordemo heneno? Keşy hata nıka desté ey ra karo de rınd nédiyo!”

Névo ke sima gosro yinuné! Mı sima ré daré Haqy noro. Lazé xalé mı ra hen mevazé. Mordemo péto, mordemo delaliyo.

Lazé xalé mı nata bota niada, desté xo kerdra derg qervelıĝ mısna era mı, vake: “Halé ma nao lazé amıke. Haqy ke sima kor nékerdé, sima ke roşt ra morım niyé, sima ki eve çımuné xo vinené.”

“Masala, masala; sima xeylé mordemy ardé péser.”

“Mı to ra vake, to yima nékerd. Sima hen zona ma pé sima kay keme; ma pé sima xapneme.”

“Hasa, hasa! Ça hen vana!”

“Sima ke yima bıkerdené quçıko ju de ki sima péguretené.”

“Ma nézona bıra. Ma ke bızonené hen kerdené.”

Haq zoneno ke hévetu ver qesey kon endi. Dina dina xıravına; niadana naé ke ewru naza amé péser, meste bené wayiré hukmaty. Mevaze nébeno. Vané Haq ro dano dara huske, dara huska puçé pelgu kenara, bena qewe.

Qe hen mevo ki, werte de silamé ma bımano. Vané: “Do eve şené mordemy ro, mordemy vato ax bhoştya mı!”

Her çi beno vind, kemer beno hurdi, osnén kerre ceno, dar ber kerm kuno cı poeno, paxır zeng ceno, hama hal ve hal mordemeny némirena riyé dina de. Mordemo ke mordemé xo esté, wo ki guné qe thuay ra meterso.

Heto ju ra ki, mordemo ke aqıl dano sary, mordemo ke mordemu ré amr keno, yisu guné ey ra bıterso. Ma lazé xalé mı mordemo senıko? Niade dorme de çond mordemy esté! Race reé ki xo de niade, ye to çond mordemé to dormé to deré?

Lazé xalé mı nata bota niada, cerara mı ra vake:

“Ez sima ra van honde mordemé ma esté, ez to ra van endi ma beme wayiré qeşi; beme wayiré hukmaty; sima yima nékené.”

Sas büne mendune. Ez nıka se vaj? Hen bıkery ke lazé xalé mı veré xo mı ra meçarno. Haq zoneno werté mın u a komete de lazé xalé mı pırdo; hem ki pırdo de hewlo. Rozé yena mı ver ra qesey keno; mı ré saadeny keno. Mı vake:

“Honde mordem! Né hata nıka koty viyé bıra? Hata nıka ça néamé péser. E ke nüyaro karé sima bas biyo, ma ré qese mese némendo.”

Lazé xalé mı vengé xo tenéna kerd berz:

“Sene qeso endi. Ez van qese qediyoy, tı wunca vana qese. Nıka waxté qeşi niyo, waxté karyo.”

“Heya, hey!”

“Niade, ma qeweta xo kerda juye. Parti péro amey péser, bime jé laşery. Kam ke vireniya ma kuyo, payneme ero cı véremera some.”

“Kam ke néwazeno çimé xo kory vé!”

“Bené kory, bené kory. Kory mevé nafae ki ma keme kor.”

Desté xuyo rast heté mî ser kerd derg, bhéçiké xo jé dirğaçıky kerdy rast, senik mend ke çımuné mî vezo. Gamé peyser thil büne, xeleşüne. Mî ke gamé peyser néestené bhéçiké lazé xalé mî amené kotené çımuné mî, rosnayiya mî verdené era riyé mî ser, ez tariye de verdené. Se kerine, tersu ver vake:

“Hen vo lazé xaly, hen vo!”

Ez zonon ke lazé xalé mî mî ra herediyo. Seweta ma ré vano “Né partiya ma néwazené. Ewru tersu ver loé ma deré, meste büro lingu erzené ma ver. Ma ke gınyamewaro paskulé ki né dané ma ro. Wuwo ke ewru jé gurnige koté seré şené ma, meste kam çî zoneno se kené!”

Lazé xalé mî dosté xo, dısmené xo rınd naskeno. Nézono ki, kamy ke cı ra vake “Qesé sıma raste niya!” beno chiké adiry niseno gule ra. Néwazeno ke qesé ey ra qeyir qese vajiyo.

Heto ju ra lazé xalé xo de qesey kon, heto vi ra bıné çımu ra dormé xo de niadan. La lao çıxaşy mordemo naza amo péser. Hen zonena partiya lazé xalé mî koty ke kam koto era dest, pégureto kas kerdo ardo naza. Masala, masala! Mordemé xo rınd guréé.

Kokımy, cency, cenı coamerdy, pil qız naza amé péser. Tayine koliyé gureto xo dest, xeté (kağızé) sana gıl zirçené; taé amé téloe, koli gureté paçy sané gıl zirçené. Taé xora yima nékené, dormé mılety de feteliné, jé mî vané hala çıxaşy mordem amo péser. Qolayiya, hesreta çond serruna, jé khulé bédermany, jé dirvete koto zerré ma...

Ma ki xo ré fetelime, vame rasté naskerdoğé béryme, hala hal wusıl seneno? De! Raa linge çına ke şeré.

Juy qeso de rındek vake:

“Bıra ewru dukanu de çiyé werdene némendo.”

Endi se vaj. Qese qesey ser rao, mordem mordemy ser ra.

Naté meydany ra zirçené vané “Biji karkeriyân!” Veng lif dano sono dot, qayil nébené dot ra çarnenéra vané “Biji Kurdistan!” qese lif dano peyser yeno. Hen zonena va kuno hégay ra te de genim démdano. Yisu radiyo ke vîndo tey niado...

Se vané vazé, qese ki béliyo, wayiré qeşi ki! Şeré pers keré herkes qesé xo ré wayir vejino...

Durya dury vînetune sary de niadan. Nêwete ke amé kamy, reé bhêçikuné linguné xo ser ro beno berz, lesa xo tené keno derg, solixé xo rînd ceno, zirçeno. Dîma solixé xo keno thol, jé meske yeno hard. Qoze meyda jé hégay tédîme démdîno.

“Biji seroké ma!”

Peé ma de hen ke zirçay, perunewe. Lazé xalé mî dîdoné xo berreqnay. Vake:

“Meterse bîra, meterse!”

“Se kerine bîra, veng xafil de ame! Né çâ honde zirçené?”

“Bîra hen zonena korrayiya Woli to ré ama. Niade seroké ma amé péser, pé destuné juviny gureto, naé yené.”

“Kuyé?”

Lazé xalé mî dest kerd era derg mîsnayra mî ke çî bîvinine. Dire mordemy téloe de yené, cencu dorme gureto. Hen zonena xazna pasay kerda bhoşt bené. Ma rae ser ra vejayme. Loé ma ra vérdy ra şi. Dormé ma de kam ke esto zirçeno.

“Biji seroké ma!”

“Seroké ma rîndyé!”

“Biji seroké ma, seroké ma tenéna rîndo.”

“Seroké ma yé sîma ra rîndo.”

“Biji seroké ma! Seroké ma seroko xaso.”

“Yé ma yé sîma ra xaso.”

“Yé sîma çîvao ke tî vana xaso; seroké ma vist serre hukmaty de dapéro.”

“Peniye de kotra hukmaty dest vake béré bîray vîme.”

“Hen névake!”

“Vake!”

“Se vana vase, yé ma rindo.”

Mi lazé xalé xo ra pers kerd:

“Lazé xaly no çivao?”

“Tı nézonena, namé ey demoqrasiyo.”

Ez reyna büne posema. Yisu ça cayiliya xo bicero nüya eve feké xo béaro veré sary de nüya eskera kero, sar bihesno pé mordemy bihuyo; kay bikero. Vake:

“Hele hele! Demoqrasiyo ke vané nuo?”

“Ma çivao! Heya, ma qeweta xo kerda juye hama fikiré ma ju niyo, partiya ma ki juye niya.”

Honde millet ardo péser. Honde millet ju rae de zirçeno. Vengé xo kerdo ju, heral reé xo ki kené ju. Yisala! Yisala! Kam ke néwazeno korayiya Haqy, korayiya Woli cı ré béro.

* * *

Werte ra ném asme waxt védrá ranévérd şime sanduqe ser, rey da. Suka gırse de kam esto, kam çino koto era rau sono reé xo dano. Cency, kokımy, ceni coamerdy tédima raa mektevu raé. Ewru karo hewl, karo rind nuo. Hen zonena na kokımé ke besenékené rae ra şeré, e ke reé xo medé, welat véseno sono. Taé néweşyé, senik mendo ke roy ver kuyé; néro arave, ardé reé xo dané.

Ez ki şune reé xo da partiya lazé xalé xo. Reé xo ke partiya lazé xalé xo nédine, mı ra pers keno, mı dano sondyro, ez u waxt çıtury coav dan? Vejune tever ke şery, mı niada dı mordemy veré dş de dané bhošta zonüné xo ro vané: “Ax! Ma ke bizonené! Ax! Ma ke bizonené!”

Mı naskerdy. Werte de sılamé Haqy esto. Şune loe vake:

“Bıra çivao? Ça dané zonüné xo ro? Çı wazené xo ra? Jede ke dapuro zoniyé sima poené, guna niya!”

Dee! Kam vengé mı hesneno. Yinu wunca vake: “Ax! Ma ke bizonené! Ax! Ma ke bizonené nüya beno. Ma tenéna

vostené, ma ki şiyené dire çeveru, vatené reé xo partiya ma dé.”

“Ça néşi? Sîma ça névake?”

“Ma nézona ke partiye wayiré honde qeweta, ma nézona ke honde rey cena. Nîka bîme posema, kaşkêna ma ki qeweta xo qeweta partiye ser kerdené.”

“Thua nébeno. Ça dané zonûné xo ro. Vané posemaniya peene ré derman qe çîne biyo.”

“Heya, çaré xo çîno, zoneme, hama adîro ke zerré ma de tî ki ey zonena?”

“Zonon, zonon! Ça nézonine! Ma çond rey şîme sanduqe ser, destê thol ceraymera ameyme! Xatîr ve sîma.”

“Oğîr vo!”

Mektev ra vejune, kotune era rae. Reé xo esto sanduqe, karé xo qedeno. Ez nîka se kerine, kata şerine? Şery qewa. Kotune era rae heté qewa ser son. Heto ju ra son, heto vi ra xo ve xo gâal kon. Van, kuyo ke Haq beno Haqé ma, partiya ma jede rey cena. Şeşt, hotay mebusu vezena. E ke honde mebusu vezo xeleşîme. Wu waxt pé destuné jувîny ceme, hata Enqara, hata payitaxt beme zincîle. Kuyo ke! Vengé kotra gosé mî:

“Ero ez de demoqratenya ninu...”

Mordemé zirçeno, hen kîfir keno, hen kîfir keno ke riyé yîsony néceno vazo. Tené goş nayro ser ke, na veng caé ra naskerdoğo. Rae ser ro vînetune, çîmé xo beleqnay niada ke no Yasar’o; zirçeno, kîfir keno. Yasar dewa ma rao, durya dury mordemé mao. Mî veng da era cî:

“Yasar!”

Yasary sarré xo sanara reé, qayîl nébî, cerara mî ra pers kerd

“Se vana? Çî wazena?”

“Ça kîfiry kena, ayv niyo?”

“Ayv çîvao loé karé ninu de?”

“Kamy ra kîfir kena nûya?”

Nafae ki ey mî ra pers kerd

“Ewru roza rey niya?”

“Heya, roza reyya.”

“Tı şiya reé xo da?”

“Heya, uza ra yon.”

“Hala so qewa de niade, hen zonena mal amo gorre de meğel biyo. Şune pers kerd, vake, bira ça nésoné reé xo nédané.”

“To rind kerdo. Coavé to çitury da?”

“Vané ma xo nivis nékerdo, reé ma çino.”

“Hele hele! Ça, nivisé xo çino?”

“Ça mı ra pers kena, so yinu ra pers ke. Ze ke ray guretiv néverdené ma werté mitingy kume, dire qesu gos dime. Nika ki vané reé ma çino. Néro reé kokımu, reé néwesu esto yé ninu ça çino? Ez ninu ra qartın, ninu ra kıfiry kon.”

Mı yima nékerd. Vostune şune niada ke rasta. Haq raji vo qewa pıra. Taé kay kené, taé nanéhuré hama kes nésono reé xo nédano. Nika né ke reé xo medé, partiya lazé xalé mı eve çınay mebusu vezena. E ke eve qeşi vo, teniya qesé lazé xalé mı beşyé. Lazé xalé mı zerré şu deqa de torvé qesu erzeno péser, fek gire dano, kam ke bıwazo beno ver de nanoro... Hama koté dina beno bıvo torvé qesey ververé ju rey nékuné.

Ez hona hauré cı büne ke bilaniya mıleté ma, zonayisé mıleté ma jede jede fek dera, zu dera; kar de niya. Hama asté zony çino, her het de démdino. Xo ve xo kelacer büne...

Fikiréna ame aqilé mı, mı ré bi teseliye. Mı xo ve xo nüya vake. “Welaté ma teniya nazao? Né! Amed de rey dané nika. Garzany de, Dersım de, Çolıg de rey dané. Haq damisé yinu mevo. Lazé xalé mı se vano? Vano, naé ke dewa xo, suka xo caverda remé amé naza, jede jede xayinyé. Heya, yé lazé xalé mı ki dewe de çiyé xo némendo; leé xo biyé husk, boné xo biyo page; zerré dewe de raa linge némenda hama, nika ez lazé xalé xo ra jede zonon. Hasa! Her mordem werté mılety de caé xo çıvao guné ey rind bızono, qesé xo hen vazoz; biraé mı, linguné xo jede derg mekero!”

Se vajine, kes nésono rey nédano, ez ki daağú dan xo,

Ver ra su rey daene qediye. Sanduqy kerdyra, reu morené. Lazé xalé mı hata su caé de néasa. Heral ke karé xér qeuly esto. Ya dire sanduqy dé cı, ya ki mektevé do cı, verde vineto. Lazé xalé mı karé xo dima rınd sono. Ez zonon, e ke karé xo qediya çever de vejino.

Lél kot nékot kırşiyé xo guret peé çeveré qewa de nistunero. Dire mordemy amey loé ma, xoré yareniye keme. Mı niada lazé xalé mı sarré xo çever ra fist zerre, vake:

“Mao ve xéry!”

Thil büne, mı vake:

“Tı xér ama lazé xaly! Tı koty menda, çimé ma rau ra perray. Hala bé to ré çae vajime. Wazena qewa bısime. Tı roştya çimuné mawa.”

Herediya:

“Zıravu meke!”

“Né, né! Haq vo, Xızır vo! Hala vaze reé partiye çituryo?”

Vinet, riyé mı de niada. Çae xo guret, seker est cı, fist huré. Mı zona ke qesé xo eve giraniye vano. Mı wunca vake:

“Mevaze ke meraq nékené. Ma hata mektev ameyme hama polosu ma zerre néguretye. Nıka vaze hala, halé partiye çituryo?”

Didoné xuyé sipéy wunca berreqnay:

“Thua partiya tüya, tı meraq kena?”

“Vavo! Partiye ye to vo, xevera xére ma de, a ki ma ré besa.”

“Halé partiya ma zof rındo. Ez to ra vaj, dı parti ma veryé, ma yinu dimayme. Na rae partiya hireyine ye mawa!”

“Raşt vana?”

“Haq vo, Xızır vo!”

“Naza henyó, zuvy cau de çituryo?”

Desté xo sanara:

“Zuvy cay nazau ra rındyé! Xayiné ke welaté xo caverdo, péro amé na dormu de goçé xo noro. Péro nazau raé. Ma ke naza honde rey gurety, zuvy cau çı pers kena?”

“Koty ra zonena?”

“Şime niadime.”

“Koty niadime?”

“Şime çé ma.”

Televizyoné çengé qewa mısna era mı, vake: “Na televizyony raşt névané, çé de televizyoné ma şér keme. Nika xeveru dano.”

Se vaj, heral rasta. Kotyme era raa çé lazé xalé mı. Lazé xalé mı hen benosa, hen benosa ke, hen zonena eve lingu nésono, pery kerdé xo ra hawe ra sono. Dadésé gamy de ameyme veré çevery, çever kerdra kot zerre. Ceniya xo, domoné xo, xuya lazé xalé mı rınd zonené. Veré çımu ra, bıné lingu ra bivindy. Lazé xalé mı qe névınet, şı dest naro gozaga televizyony, televizyon kerdra. Lazé xalé mı, mı ra vake:

“Ma nafae kar qedena lazé amıke!”

“Yısala, yısala!”

Veng da era veyve vake:

“Ceniky ma ré çay bıya.”

“Wuwe bıgırıyo, an!”

Çaé lazé xalé mı ki gırıyayı viyo xora. Werte ra jede ranévırd veyve çaé ma ard veré ma de xonça sero naro. Desté ma çay dero, çımé ma, gosé ma camé televizyony de. Lazé xalé mı vake:

“Rınd gos de, niade se vano?”

Çeneké vejiye, xeveru dana. Dest de telefon esto:

“Alo Amed!”

“Amed gos dano.”

“Ewru mılety rey da?”

“Heya, rey da.”

“Hal wusıl çıturyo?”

“Rındo. Thua çıno. Kes qarsé keşy nébi ewru. Herkes şı sanduqe ser, reé xo ret da.”

“Esker qarsé keşy bi, nébi?”

“Zerré suke de rınd vi hama dewu de se bi xevera ma çına. Dire seatu ra tepiya xevery yené.”

“Peniya rey gurete sîma?”

“Taé gurety, taé hona néqediyé.”

“Çituryo.”

“Partiya ma eve partiya vine téverver de soné.”

Dîma taé reqemy vaty. Mordy, kerdy péser ke halé partiye hen jede rînd niyo. E ke vake “téverver” lazé xalé mî goşy kerdy vit, bi néjdi, televizyony de hen niada. Veyve peé çevy de nîstaro mérdé xo de niadana. Ey ke goşy kerdy vity veyve çîmy sîknay mî ré. Ez cerunera lazé xalé xo ra vake:

“Bîra, halé partiye rînd niyo heral.”

“Nézonon! Hala vînde zûvy cau ra sene xevery yené.”

Çeneke nafae zûvy caé ré telefon kerd:

“Alo Dersîm.”

“Alo, naza Dersîmo.”

Lazé xalé mî vake:

“Ez qîrvané welaté xo vine, niade nîka se keno...”

Televizyon de çeneke pers kerd

“Rey mordene qediyé?”

“Heya, qediyé.”

“Halé partiya ma çituryo?”

“Rîndo. Téverver de some.”

“Ma çîxaşy rey gurety?”

“Reé ma rîndo hama yé yînu ki xéylé reé xo esto.”

Dîma zûvy cau ra ki xevery amey. Lazé xalé mî televizyon caverda nezeliya de çay; çay keno suse, dire sekeru erzeno cî, tené finohuré, gula xo ro kenowar: ju, dî, hire, çor...

Mî vake:

“Halé partiye rînd niyo bîra.”

“Ez ki hen sîk kon!”

“Niade, Amed de ke rey nûyaro, zûvy cau de se beno?”

“Néverdané, bîra, néverdané.”

“Kam néverdano?”

“Esker néverdano, poloşy néverdané.”

“Vaze ke uza néverdané; naza kam kot vireniya na miletý?”

“.....!”

“Mı ra pers kena...”

Lazé xalé mı endi jé vireny niyo, eve neçariye mı ra vake:

“Heya, to ra pers kerine!”

“Raa sima raste niya. Nüya nébeno.”

“Çitury nébeno?”

“Sima şiyé kamy de biyé wortağ. Yisu her mordemy de rae ra sono?”

“Kamy de şime?”

“Mordemé rındy de şeré; mordemo ke rey ceno, mordemo ke qıymeta rey zoneno ey de şeré. Hetu ju ra, çıxaş ke zulm diyo, çıxaş ke milet verdopé, çıxaş ke milet dewu ra kerdo tever, wunca ki Amed payitaxté rey niyo. Payitaxté rey Estemolo, suké gırşyé. Guné partiye sukuné gırsu ra rey bijero ke mebusu vezo. Vaze Estemol de heté ma ra çond mordemy esté? Yé reuné xo dané kamy?”

“Raşty vana!”

Dest est miané xo, dest est seré véré xo kınıt. Hen ke kıneno, hen zonena posté xo réç keno.

Mı pers kerd:

“Se bi bıra?”

“Miané mı hurino, her caé mı hurino.”

“Tortory néşiya?”

“Şune!”

“Se vake?”

“Vake çiyé ke jede werd, sınıt hen beno.”

“Dermané xo çıvao?”

“Melem da mı. Vake koty ke hurino uza ra ke, mişt de.”

Veyve voste zerre ra melem ard. Lazé xalé mı kincé xo vety, veyve melem kerd pıra mişt da.

Partiya lazé xalé mî wunca névejiye. Zonon lazé xalé mî hesavé ney ju ve ju ma ra pers keno. Mevaze lazé xalé mî, vaze şeré kou. Tî vana haqa xo juy ré verdano. Qe yima nékon. Neq niyo. Bila ke a roze dukanu de çiyé werdene némendiv.

Keşy nézona ke reé honde mordemy kata şî? Vaze qul mîlet néviyé yiyé ke koté era çîmuné sîma ver, mîlakety vîyé, hama mîlakety piskivî néwené ke. Belqia roza bazare diya, mîlet xo ré amo feteliyo. Ma ğelet diyo, karé yînu partiye de çinebiyo.

Se vaj, ma xo xapno! Vaze ke wayiré dina ma wunca eve neçariye, eve békeşîye, eve cayiliye tepis keno.

HÉFÉ KEŞ KEŞ RÉ NÉMANENO

Wodeto vireno, vané; herkes lazé piyé xuyo, héfé xo hard de néverdano. Kamy ke héfé xo guret coamerdo, néguret...

Mordemeko kokim gıra gıra ame veré qewa de, kırşiyé guret béveng nistro. Cemal ki loe de vi. Cafer vané mordemeké bi, olvoz vi hona. Vatena sary de niadana, hata nıka keş desté ey ra karo de rınd nédiyo; wo ki ame béveng xoré loe de nistro. Fikiré ey, taqze ke çimé juy kunora cı, loé xo de cı ré çaé vano... Cemaly di, dest kerd aské sarri ra vake:

“Endi biyo meydané tayra mı qada!”

Poré Cafery rışıyo, sarre berreqino. Se kero, riyé Cemaly de niada, huya.

Mordemeké yinu dima ame, wo ki şı loé yinu de nistro. Bhoncas serre ra jede serré xo biyené hama mordemo de xırt vi. Zoné xo ki zof wes vi. Hona jé cencu nata bota vostené, şiyasetu dima şiyené amené; taé waxt -laaq nébi hama- copuné polosu ra ki, jede senik, bara xo guretené.

Mılety nata bota silam da cı, vake merava! Xatır pers kerd. Juviny ra qesey vaty, huay. Mesele arde mesela ser, movet kerd hira, kerd derg. Şiye de nistéro, dorme hirao, se vana vaze; kes névano “Ayvo la lao!” Gos dané. Xora wodeté saré heté mao, kes névano ayvo. Qese rast vo, çewt vo; çüya xo ceno wo ki verver de sono.

Kokımo ke veré camé qewa de nistoro vake:

“Piltan Ağa, a sene çüya henena to kerda xo dest?”

Piltan Ağay çüya xo de reé niada, pé zof qayil bi. Çüye rindeke viye. Daro senen ra ke cıra kerda rindek tasta, cila kerda; berreqına. Çıvao ke Piltan Ağa lengo, çüya xo ki lesa ey ra zof derga. Piltan Ağay reyna çüya xo de niada, pé qayil bi; desté xo sanara, vake:

“Ma waxt de xéylé bastony vıraşty!”

Meméd Ali meraq kerd, pers kerd:

“Raşt vana apo?”

“Heya, heya! Selvé gozu birnené, berdené untené. Ardené çe de eve pilanya rınd tastené. Bastona rindeke daré goze ra vejina. Ma çond bastony vıraşty, roty.”

Cemal, eve karé virenu qayil nébi, desté xo sanara, vake:

“Keş qıymeta gozu nézonené...”

Hen zonené goj birné cokao welat caverdo, zuyv sevev çinebiyo:

Piltan Ağay qesé xo kerd derg:

“Goj birnené honike virastené, birnené kundéz virastené, qocıky virastené, museney virastené, thopıky virastené.”

Tayine nézona thopıke çıvawa, pers kerd:

“Wo çıvao?”

Piltan Ağay riyé cencu de niada, cayiliya cencu dust de pé zonayiya xo qayil bi. Salıx da:

“Daré goze jé legane zerre vetené, te de nu potené. Her juyv vetené ke zerre de mordemy wuwe kerdené xo ro.”

“Şe keré, zuyv thua çinebiyo.”

“Heya ma kamy se vato.”

Kokımé veré camy vake:

“Ju Hemo Tikme bi.”

Amera yiyé vinu vir, huay.

“Dısmené gozu na Hemo Tikme vi.”

Cafery vake:

“Zalımé Haqy vi.”

“Heya heya! Déné ceniya xo ro.”

“Heya, ez ki ae van. A cenike ey dest de heşiriye de viye. Roza Haqy ya sarre pistae vi, ya boji.”

“Karé dina nüyaro. Vané taé ceníye ra xér vinené, taé mérdi ra.”

Hona ke yinu qesé xo néqedeno mordemé Hemé Tikmi çengé qewa de asa; wunciya ame loé na mordemeku; mordemeky huyné, çimu ra hêrş rijiné, kes besenékeno qesey bikero.

Silam da mordemeku, loe de nistro. Cafer névînet qesey kerd:

“Roze biraé ceníye şíyo diaré waa xo ke wae de hal çino. Vato, waé, se bi, çívao? Ae vato Tikmey do mı ro. Bira herediyo. Vato, ero no ça nüya keno, ez şery ney ra qesé vaj, nébi ney ré çiyé bikery. Wae raji nébiya, vato, né! Werté ma beno xırave! Wae ke hen vato qarsé cı nébiyo. Hama xo vira ki nékerdo.”

“Mordemo de xıravın viyo...”

“Heya, heya! Keylé waxt koto werte, vistewre şíyo ke Tikme eve ceníya xo ra velg birnené, kené dare. Hama çimé Tikmey mosé. Vistewri pers kerdo vato, no çívao zama? Ey vato, néweşiya. Vistewri vato, na waxt de na ki néweşiya la lao? Zama biyosa vato, raşty vana vistewre? Ey sondy werdo, vato, Haq vo, Xızır vo rasta. Zamay pers kerdo vato, ma dermané xo çívao. Vistewri vato, silo germıno. Lopé silo germın serne, pé leçege girede, toré hélaneké vırajme, te de xo rasane. Hata su çimé to bené weşy. Tikmey yima kerdo. Nata bota koto era gau dime ke silo germın péda kero, çımúné xo serno. Vistewre ki xo ve xo huyno. Vano, hala vınde silo germın péda kero béaro, ez héfé waa xo cı ra bicerine.

Tikme şíyo sıl diyo ardo. Vistewri sıl kerdo dı letey, leto ju noro çimé juy ser, leto vi noro çimé viny ser; pé leçege wae giredé. Noro hélaneky ser nata bota sanora. Zama hen zırçeno, hen zırçeno yeno ke kou boro. Vistewri vato, meke zama, tenéna damısve zama! Heto ju ra ki xo zerre de vano, mı de... Aa ke to waa mı ré kerda! Tı hala vınde!”

“Peniye de se biyo?”

“Se beno, ném seate waxt vérenora, leçege meçege çımuné xo ser ra erzeno, vozeno sono hénı de çımuné xo şuno. Dire rojy uzau ra fetelino, peniye de beno wes, beno rınd. Mordemé xıravıny ré se beno ke!”

Hekata vırene qediye hama hekaty qedıné! Çeveré juye cené, dıma yé juya vine kenéra.

Veré na qewa de ses mordemy bi. Péroyine ki Zazaki, zoné moa xo, rınd zonené, qesey kerdené hama, leto ju Zazaki vi, leto vi Tırki kerdené werte. Feké na mordemeku de zu bivy pinc.

Mordemeké yinu ra tené dot niştivro. Vengé xo névet, movet gos da, dıma ki xo ve xo vake:

“Hele hele. Waxto ke ma kotyme cı. Niade pily wazené ke Zazaki xo vira keré, qızé xo qe zoné moa xo nézonené. Xo goynené hama kes hauré thuay niyo. Nézonon peniya na mıleté ma se bena?”

DEWA KAŞY VO!

Na kitav ke kamy dest dero, kam ke na kitavy waneno, bizono ke na hekate hekata dewa yinu niya. Bizono ke tim mordem sono ero mordemy, dewe sona ero dewe, welat sono ero welaty, hama na welato ke te de na hekate biya, ama zony ser qesey biya a dewe naza ra zof dury viya. Kes xo bilasewet megoyno, mevazo "Na dewe dewa mawa!"

Né! A dewe dewa sima niya...

Ez vaj ɾaa di asmy, sima vazé raa hire asmy dury, werté kou de dewé biya, vané na hekate hekata a dewa. Kokimu koty ra ke hesna, veré désu de yené péser, heto ju ra vera tij de xo kené germin, heto vi ra qesey kené. Hama na hekate kamy virende qesey kerda, kam biyo sevevé na hekate, kes nézoneno. Cency xora nézonené, kokimu ki xo vira kerda; kes endi era xo vir néano vatoğé na hekate.

Mevazé na hekate hekata dewa mawa; yé dewa sima niya. Qese endi qesé werté hometo. Pir rayvery thomir cinené vané, kokimy tornuné xo ré jé saniku qesey kené, ceniké kokimy çenu ré nornené...

Welxasıl, qese qesé virenuno. Hama dewa sima de ke hekata nianene qesey bena, se vaj, bizoné ke dewa sima ki jé a dewe viya. E ke qesa nianene dewa sima de qesey nébena; hojavé sima vo. Haqé sima, sima ré rınd viyo, sima ki Haqé xo ré qulé rındy viyé.

Na dewe naza ra xéylé dury viya; vaze ke eve lingu asmé, eve goligy dadesé rojy dury viya. Werté kou de viya,

dormé dewe tır u kaşy viyé. Herkes dewa xo ra has keno a rasta, hama na dewe raşt ke zof rindeke viya. Hardé xo hen jede nébiyo. Saré dewe her ke biyo jede, az ra az vejiyo amo destu ver, hardé xo biyo senik. Rozé ama ke bu virasteneré ca némendo. Sevevé hekate xora na tengiya hardy viya. Hard ke çinevi bono newe koty virajino? Cao rast haza vındo, dewuj endi tıru, kasu sero lez kené.

Hard ke qediyo, tayine yitiqaté xo ki vurnora, wodeté xo ki... Yitiqat eve wodety ra ke vurriyara zoné yisony ki vurrinora. Her çi beno helqa kuno tédime, helqa helqa ra giredina bena zincile.

A dewe de ki hen biyo. Hard qediyo, wodet vurriyora, zu vurriyora. Mesela kam ke kamy ra pers kero, vazo:

“Senena, çıturya?” Guné wo ki nüya coav cıdo, vazo: “Haq raji vo, rındune!”

Hama endi keş hen névatené, nüya coav déné: “Kas raji vo! Rındune...”

Juy ke juy ra çiyé bıwastené, guné ey nüya bıvatené: “Haq zoneno ke çino!” Hama dewuzu hen névatené, nüya coav déné: “Kas zoneno ke çino...”

Sene qesey ke bi, qesé weş, qesé rindeky dewuzu téde vurnayra. Endi taé dewujy téwerte de nüya qesey kené:

“Kes ke nézoneno kas zoneno...”

“Dina herkeş ré tariya kaşy ré roştıya...”

“Servé kaşy vo...”

“Kas bela xo ve to do...”

“Kasooo, bexté to derime!...”

“Yınqıraré kaşyo...”

Se bi, dewuzu ça namé Haqy xo vira kerd? Na kas koty ra ard kerd werté qeşi, fist hurendıya Haqy?

* * *

Ver ra wodeté Zazau nüya viyo: Domony ke bené pil zewejiné, pily haqa xo cené, çé piyé xo ra bené ciya; hurendıya

boné pi lazé qıy ré maneno. Lazo qız wayiré adıryo; lozına piyé xo ver de o vındeno.

Na dewe de ju Momıd esto; çor ki lazé Momıdı esté. Yinu ra Zeynel bırao pilo; zewejao, domoné xo esté. Çor bıray, çor domony, moa u pi, dék u khalık zeré ju çeyi de beno! Guné caé péda kero, şero sero bonuné xo vırazo, hama dewe de ca çino...

Rozé bilané dewe, pilé dewe amé péser, peé mektevy de vilé kaşy esto, uza meré dewo; qerar gureto uza rosené. Zeynel koto werte vato:

“Naza mı rosé, xo ré sero boné xo vıraj, se beno.”

Piluné dewe vato:

“Heya Zeynel, roseme to, hama haleta ma çıvawa? Tı guné ma ré halette vezé.”

Ey vato:

“Fıqariya, çıneviayiya; se kerine, sıma ré cité lastıku con.”

Yinu qeul kerdo. Hard roto Zeynely, perey gureté. Zeynel ki névıneto şıyo hard kınıto, hurendya boné xo veto, kemer ardo esto péser ke hostay béré bu vırazé.

Ey ra cer, biné mektevé dewe de ki boné Mıstefay bi. Wo ki bırao pilo, amo vilé kaşy ra boné xo vırazo, ver de vıala de reze nade, vıale az do, yısu radiyo ke şıya vıale de ronıso, wuwa deré bovery de niado.

Mıstefay biné na vıale de rét nékerdo. Dı bıraé Mıstefay esté. Yinu piya na kas kınıto, dorme çeper kerdo, çı ke koto era dest; goze, tüye, héruge, alaça, qewaxe, soe nade; kerdo baxçe, kerdo bostu. Wusary ke ame piya kotéra dormé hégau çıxaş ke şıla esto koke ra veto, kerdo derze, ardo ververé rae de node, wuwe kerda koke. Xora biné vae dero, leu az do, şılany eve sıncé boyiny ra koté téwerte. Radiya ke zerré bostony de bifeteliyé.

Caé Zeynely coreniya Mıstefay dero.

Zeynel hardé xo de niadano, pé qayıl beno, xo ve xo vano:

“Mı ke dorme çeper kerd, dire mewy kundiry nayde, her juye bena baré qatire. Kas tené ke zılvaz vo, rınd ke wuwedé, ju kundire dewa ma ré besa, yiyé vinu rusneme mordemuné xo ré; keme bara mısayıvy, keme haleta kewrayiye!”

Ap Qekıl hesneno huyno, huyno; dıma vano:
“Ero uza téde bostu vo se beno? Kerge ke gındır vo hata weke névındena, uza ra ki lüye kuna pa bena. Tersa mı Zeynel gındır vo, ceniye ki dıma...”

Boné Mistefay tenéna cao rınd dero. Viala veré çevery ki biya pile, biya qolınde, veré çevery kena şıye. Domoné dewe biné viale de nisenéro Ap Mistefa yinu ré sanıku vano, hekatuné virenu qesey keno: Qewğa Alun Demenu, kıstena Wusé Mozıky, Qır kerdena çé Hesén Agay, sanıka lüye, bébextenya qılancıke...

Biné viale mektevé domonuno.

* * *

Honde ke bırao qız olvoz vi gos qerıké Ap Mistefay rety vi. Şıyené gureené, ardené dewe de werdené. Domony ki tédıma biyené pil.

Key ke şı bıraé qıjy ré çeneke waste, bıraé viny vake:

“Bıra, bıraé mao qız zewejino. Boné piyé ma haqa eyya. Na bostoné diaré deri bare keme, heto ju ye to vo, heto vi de ez qulıké xo viraj. Ver ra wodet nüyaro.”

Virende qeul kerd bıraé pily. Bırao vi ame biné baxçı kınıt, boné xo virast. Hama dewujy koty telase. Hekate fiste huré, berde kerde jé hekata Xoze Nasrettiny. Taé vané:

“Haqa xuya. Piya kınıto, piya kerdo bostu, nıka ki bare kerdo. Bıra amo loé bıraé xo de biyo ca. Mordem sono loé mordemé xo, loé dısmené xo nésono...”

Taé ki vané:

“Hata nıka Mistefa vilé kaşy ra ret vi. No ra tepiya domoné bıray dorme de kené hayleme, kené zılotot. Baxçe,

bostu biné lngu de sono. Xora veyve ki ponçuné xo kas kena, lesa xuya bariye sanenara veré çeveru de fetelina...”

Mistefa hesneno qayde kuno...

Zeynel ki coreniya mektevy ra niadano xo ve xo vano:

“Se vaj, dina dina nequna...”

Ap Qekil ki veré çeveré xo ra niadano vano

“Ma dest ra thua nino. Ver ra na neqeny werté ma dera, thomereraa. Khaliké maé pily seweta girzé vasé xozany biraé xo démdo hard. Nika ki cemé ninuno. Tersa mi, né kaşy sero adiré juviny wedaré.”

Ap Cemal bilané dewo, mordemo pilo. Weşeno malimé dewe (cisé xevere rusna), vato mevindo rew béro. Malımy xevere gurete, kotra rae şı, vake hala se vano. Şı loé Ap Cemaly, vake:

“Se vana apo, to ça veng da era mı?”

Ap Cemal wayiré qeşıyo. Virende dest kerdro jimeluné xo taday, dıma çımé xo beleqnay, vake:

“Zeynel şıyo vilé Kaşy ra bu virazeno.”

Malımy vake:

“Virazo se beno!”

“Hen mevaze, raa mektevya, veré çeveré mektevyo. Meste bürro niadana rae çeper keno, domony çıture yené mektev?”

“Rae ça çeper kero?”

“Çeper mekerö ki niadana kutiké ceno çever ra giredano, domony tersu ver niné, nésoné...”

“Apo gunaro, honde ca kınıto, honde kemer kerdö bhoşty ardo, meke virazo.”

“Né! Mı arzuxalé virasto, tı ki yimza ke, bon dan hukmaty, kun vireniye, néverdan virazo.”

“Zeraré ey mektevy ré çıno, ez yimza nékon...”

Malımy yimza nékerde, hama çiyéna ame aqıl pers kerd:

“Apo, bilané dewe néamey péser, sıma qerar piya néguret?”

“Heya, ma qerar piya guret hama ğelet kerdo. Nika hauré cı bime ke karo de ğelete. Hona ke reo na rae ra racerime, ça hata peniye şime.”

Ap Cemaly gerré Zeynely kerd, Mistefay ki virende biraé xo de dapéro, dima kotra raa qereqoly. Endi biviy wodet. Mistefay karé xo caverdo; hona ke sodır nébiyo kuno era rae sono suke, uza ra yeno naxiya, qereqol ra dire cendermu ceno yeno dewe... Roza Haqy halé xo nüyaro.

Malım kotra mesela Ap Cemaly dime, hala ça gerré Zeynely kerdo bımıso. Mısa, huya huya; heto ju ra ki kelacer bi, xo ve xo vake: “Déma mıleté ma nuu. Ma eve na mılety era kamji rae kume, kata şime!”

Nüya biyo: Zeynely ke caé bony heryno bilanuné dewe ré halety veté, vato sıma ré cité lastıku con. Şiyu dı city gızlavety gureté, ju cite ki lastiké çay. Gıslavety dé yiyé vınu, lastiké çay Ap Cemaly ré mendé. Ap Cemal qayıl nébiyo. Vato:

“Heya, yinu ré gızlavetu cena, mı ré lastıkuné ŝau. Tı vınde hala sene karu an sarré to ser.”

Cokao arzuxal virasto berdo do hukmaty. Malımy vake: “Neq tiya Zeynel, to ey ré ki gızlavety bıguretené...”

Zeynely vilé xo kerd çewt, vake:

“Bıguretené rınd bıyené. Se vaj, kes derdé keş nézoneno. Mı de perey çinevi, duka ra véreŝa gurety. Uza ki xora né bi. Kam ke rast ame ey gıslavety gurety, peniye de lastiké çay mendy...”

Bilany bi segev, Mistefay eve Zeynely ra xo ré sımata newuye péda kerde. Nika Mistefa eve Zeynely ra soné mekeme yené, dewuzu ki fek kerdora, yinu de niadané. Vané hala peniya mekemi se bena... Mistefa saadé Zeynelyo mekeme de, Zeynel ki saadé Mistefayyo. Tersuné bilanu ver kes nino Zeynely ré saateny nádano.

Yinu xo ré karo newe péda kerd, karé dewe xo vira kerd endi. Esto çino mekemé dewlete. Roza mekemi ra rozé avé rovaré xo kené, kincuné newu kené pay, kuné era rae suke.

Taé ca eve lingu, taé ca eve aravi; yené veré dayra mekemi; nisenéro, seate ke amé kuné zerre, yifada xo dané, vejiné tever. Wunca taé ca eve lingu, taé ca eve aravi yené dewe. Kağizé ke kativy dé cı, rindek qat kerdené fistené zerré sanduqu hata ke reyna roza mekemi amé...

Werte de xo vira kerdené. Taé waxt Mistefay lazé xo rusnené çé Zeynely. Lazek amené veré çevery, vatené:

“Apo, sılamé piyé mı esto, vano roza mekemi çı waxt viye, xo vira nékerime.”

Zeynely sanduqe nénéro, kağıjy vetené, lazeky ra vatené.

Taé waxt ki Zeynely xo vira kerdené, ey lazé xo rusnené Mistefay ra pers kerdené.

Dewujy endi biyé dı letey. Taé vané Zeynel neqo, taé vané neq niyo. Werte kam vineno, kam çewte keno rast? Hen zonené dewuzu Haq xo vira kerdo. Kes névano ke la lao, sima hukmaty ra hata nıka çı xér diyo ke no ra tepiya biviné?

Zeynely ra pers kena heté Mistefay tenéna girano, qesé Ap Mistefay tenéna tede beno. Ap Mistefa vano:

“Çı ke esto mekemé dewlete dero. Uza hakim esto. Pers keno, mılety dano sondro, yifadu ceno; dıma qerar dano. Ey ke qerar guret reyna zoré keş keş nésono.”

Zeynel pers keno vano:

“Bilanuné dewe ke tede nékerd se kené?”

“U waxt qereqol ra cendermey yené, dest pau giredané, bené erzené zerre...”

Zeynel qan nébeno wunca pers keno:

“Mekeme çı zoneno ke dewuzu hardé dewe roto, mı ki gureto. Şune honde zamaty wunté ser ro bony virasté.”

Mistefa heredino vano:

“Sene qeso heneno tı kena. Hakim saadu wazeno, afqaty ra pers keno, saadu ano huzır, dano sondyro, dıma pers keno. Ma ra ki pers keno.”

“Saady raşt vané ke!”

“Haqy ser ro sond wené, dest nané ero Qurane ser, yifada xo hen dané. E ke qesé zury vazé veré xo cerino. Dıma keşf wazeme.”

“Wo çıvao?”

“Vame hakim mamuruné xo bijero béro dewe, cao ke ser ro namehure uza yifaduné ma bicero. Eve çımuné xo her çı bıvino...”

Hurdemine piya qesé xo kerd ju. Yinu vake: “Endi peniya qeşi raste vo, zure vo; çaré xo çino. Wuwo ke reé kotyme era rae; kotyme era raa mekemi, hata koty ke sona guné şime.”

Roza mekemi amé. Kotyra rae şi mekeme, afqaty vake:

“Zuvy çaré xo çino, ma guné keşf beryme dewe. Hen névo hakim rınd qerar nédano.”

Mıstefay vake:

“Heya! Zuvy çaré xo çino. Guné keşf beryme.”

Hakimy qerar guret, keşf rozé sono dewe, sono mekemé xo Vılé Kaşy de nanoro, qeraré xo uza ceno.

Xevere rew reste dewe: Mekemé Zeynely u Mıstefay qerar gureto, yeno dewe.

Ap Qekily hesna xo ve xo huya, dima vake:

“Ero no téde masarafo. Sıma ça soné seweta kaşy honde peru bené dané hukmaty. Kas téde yé sıma vo se beno, névo se beno; bıın ser téde ju kas niyo.”

Zeynely ki hesna qesé Ap Qekily tede nékerd, Mıstefay ki. Yinaty çımé yinu kerdıv kor. Kamji het ser niadıé téde tariyo, téde zılomoto...

Ap Qekıl vano:

“Haqa Zeynely esta cokao yinat keno. Ey qurıs do hard heryno; ma na Mıstefay ré se bıyo ke bırauné xo de danopéro. Ero wo kas çond bıray keno? Yinu piya kınıt kerd bostu, werté hégau ra şıla piya kerd bhoşt ard kerd çeper. Nika néwastogu verdépé, tever ra vıneté péhuyné. Peru cené saateny dané. No sene wodeto ané kené hurendya wodeté ma!”

Tee! Kam gos nano ero Ap Qekily. Yinat çimé yinu hen kerdo kor ke qeso rast ti vana vengé gendo.

Roza mekemi amé. Verra hakimy hata chem ši, uza ra nayro qatiru ardy dewe, vilé kaşy de niştyro qesey kerd. Virende Zeynely qesé xo vake:

“Bilanuné dewe naza rot, mı ki guret. Nika gerré mı kerdo vané raa mektevya, domoné ma nésoné mektev. E ke henyó masarafé mı boncé ez caverdine. Mı naza çeper kerdo, kinito, honde kemer kerdo bhoşty ardo...”

Dima Mistefay ra pers kerd. Mistefay vake:

“Heya, bilanuné dewe naza rot, Zeynely ki guret. Dima texeliay, vake ‘Né!’ Nézonon ke se bi, ça texeliay. Zeynely ré guna niyo. Honde zamat wunto, honde kemer kuç kerdo bhoşty ardo naza...”

Dima Ap Cemaly ra pers kerd, bilanuné dewe ra pers kerd. Yinu péroyine vake: “Zeynel neqo. Ma péroyine ey ra vato raa ma ser ro bu meviraze, ey gos ero ma ser néno. Hardé dewuzu eve zoré xo gureto xo dest, ma ke se vake tede nékerdyme...”

Hakimy pers kerd vake:

“Zeynel vano mı quris do gureto, xevera sima esta çina?”

Dewuzu vake:

“Nézoneme; xevera ma çina.”

Heyeté mekemi cemé sony karé xo bas kerd, nuné xo werd, cerara ši. Mistefay eve Zeynely ra mamury nayro qatiru hata chem berdy, cerayra amey.

Dewuzu ra keşy ke heté Zeynely de yifada nédé, endi zona ke kaşy ey ra cené. Ame werté dewe, vejıya ero boné ser, vengé xo kerd berz, vake:

“Uo ke sima Haq xo vira kerdo, no ra tepiya Haqé sima na kaso. Sıma béré na kaşy ré minete bikeré. No ra tepiya mevazé Haqo, vazé kaso! Uo ke sima seweta polé kaşy Haqé xo yinkar kerdo, tersa mı aslé xo ki yinkar kené...”

* * *

Na wodeto newe a roze ra nat vejiyo. Bilany xuya virene dima vi hama Zeynely eve Mistefay ra xo ré raa neuye péda kerde. Hen zonené a roze biye milad. Endi juy ra ke pers keré vazé:

“Tı çond serry dera?”

Vano:

“Ez ke amune dina hona mekemé kaşy dewe néamevy.”

Ya ki vané:

“Keşfé kaşy ke ame dewe ez hot serry de vüne.”

Tayine ki dora tepiya qesé xo kerd ju, namé Haqy xo vira kerd. Yinu mineta xo endi kaşy ré kerdené. Desté xo kerdénéra vatené:

“Kasé dina, çı ke esto to ra eskerao!”

“Kasé dina, malé ma, azé ma bexté to dero!”

“Kasé dina ma ré çismeta xére vase...”

“Kaso pil, çimé to azé ma sero vo. Domonuné ma, mal gauné ma, hégauné ma... mordemé xıravıny ra bisevekne.”

Zeynel vano: “Kas rınd vi hama eve neqiye mı dest ra guret. Néğuretené tede sene kundıry amené ver, sıma diyené. Se kerine, zoré mı yinu nésono, dewa kaş vo!”

A roze ra nat yitiqaté dewuzu, zoné dewuzu vurriyara...

* * *

Nıka vazé, dewa sıma de hekata nianene qesey bena, qesey nébena?

E ke qesey bena, déma dewa sıma ki jé a dewe viya.

E ke qesey nébena; hojavé sıma vo. Moa sıma sıma ré wes veng do era Haqy; ya ki mineta moa sıma huzıré Haqy de geul biya...

Hojavé sıma vo!

girze

HAVALÉ ROZA TENGE

Sanika sine, gola bévine.

A roze né, roza vine. Béré piya şime dunike, déke ma ré vazo sanike; sanika wese, sanika rindeke: Sanike mevaze, vaze teverike. Sanike ke gosdé zoné moa mi, zoné déka mi mi ré beno şiya de honike.

Sima nika vané, goynaene caverde ma ré vaze sanike. Vané riyé dina de sanika kamy ke qesey mevo, peniye de dina alem cı ré wes dano puro lorike.

Sanika sine, gola bévine.

Waxto vire de, dormé koé Sakoy de, heté rojya koé Jele de, şiya koé Duzginy de dewa de rindeke biya.

Sar, tim rindekiya dewa xo goyneno hama, raşt ke na dewe, zof dewa de rindeke viya.

Na dewe de mordemeké biyo, yé na mordemeky ki ju heré xo biyo.

Dewuz gureo, hery bar kerdo ardo dewe.

Mordemeky koli kerdé are, hery bar kerdé ardé dewe.

Mordemek şiyó vas çinito, şiyó velg birno; hery bar kerdo ardo dewe. Merge çinita hery vas kerdo bhoştý ardo, xoza çinito hery ardo dewe. Héga çinito kerdo girze; hery bar kerdo ardo dewe; kerdo genim, kerdo şimer esto zerre.

Se kena, waxt hurendya xo de névindeno; kes hauré cı niyo hama jé vaé sodery, jé boa wese vérenora sono. Yé hery ki hen biyo; roj rozu dıma, heftey heftu dıma, asmy asmu dıma, serry serru dıma démdiye, vérdéra şiyé.

Waxt vérdora şiyó. Her biyo kokım. Endi besenékeno jé vireny bar bonco. Dosé vas ke bar keré bin de lingy tadiné. Se kero, qaliya, besenékeno rae ra şero.

Dewuz ki se kero, se nékero, xo ve xo vato: “No, derdo de gırano. Vané dermané ney teniya loqman hekimy diyo, hama, ey ki pırdé sero desté xo ra dowaro, gino wuwero şiyó. Endi riyé dina de kokımeny ré derman çino. Rozé yena qaliye her çi ré bena bare. Yısu néwazeno çeveré xo kero. Né cı ra yena heté ra bero, né besekeno cao tholde de wedaro.”

Wodeté xo ki nüyaro: Golig ke bi kokım, guné wayir bero bırr ra raverdo. Ey ki hen kerdo; her berdo bırr ra verdora.

Dina amaene ré sevev esto, dina ra şaene ré ki guné sevev péda vo. Wayiry vato, beno ke her bırr ra gevev beno, thayr thur yeno weno. Merdena juy yiyé vinu ré bena weşiyé.

Her ke bırr ra verdora, wayiry vato: “To ré qıstawete mevo, ma ser ra Haq esto. Waxt yeno ke ceniye mérdé xo caverdana; mérdé ki ceniya xo ra teseliye ceno.”

Cerora şiyó.

Hero fiqare, se kero, koto era raa heté geme ser şiyó. Şiyó. Şiyó; rae ra rasté kutiké biyo. Kutiko de kokım, kutiko de kelx. Kınaré rae de merrediyora, tede qe hal çino.

Hery lingé kuya kutiky ra vato:

"Kutik! Néro tı naza se kena?"

Kutik perowe, niado ke hero de kokımo. Vato:
"Se kerine. Wayiré mı ez kerdune tever."

Hery pers kerdo, vato: "Wayiré to, tı ça kerda tever?"

Kutiky vato: "Virende cenc vüne, luk vüne. Caé ra vengé ke béamené mı hesnené. Ju ke béamené mı diyené. Nika endi büne kokım. Né gosé mı hesnené, né çımé mı vinené. Vergy, heş, dijd heté de vindé, ze ke domony pé mı kay kené. Qaliya bıra, se kero wayiré mı, ez estune tever. Hekata mı nawa. Bıra her, tı nüya kata sona?"

Hery vato: "Hekata mı ki jé hekata tüya. Merem ke yé ma, endi qaliye de birayiya. Wazena era mı dime kuye nüya, heté game ser şime piya. Niadana loqmé xo ré péda keme, werté xo de bare keme. Teqate yena qoruné ma, some caé tanya juviny de merredimera."

Kutiky vato: "Heya."

Her koto era ver, kutik koto era dime, koté era raa game şiyé. Şiyé, şiyé rasté pısingé biyé. Pısingo de kokım rae sero merrediyora. Hery vato:

"Pısing, linga ma ver ra vejiye! Nika paynemero to, biné lingu de pelexina, to fek ra yena riye!"

Pısing wustora vato:

"Sıma kamyé, kata soné?"

Hery vato hal mezal nüya nüya. Hekata xo cı ré hurdi hurdi qesey kerda. Pısingy gos do, peniye de vato:

"Hekata mı ki sona ero hekata sıma. Na hekate beno ke hekata qaliya. Yé sıma ke çıturya, yé mı ki henya. Virende cenc vüne, şikiyené ero mı rindekiye, delaliye. Dıma mı ré ki amé qaliye. Kotera qaliye amé qerriye, korriye, kudiye. Wayiré mı wazeno ke merru

dime verdine. Deee! Ez wazon ke veré adiry de hata su rakuyne. Merrey dormé mî de kuné vırıke. Ax cenciye! Ax cenciye! Kote era vay ver şiyé. Mî ré mende roza tariye, tengiye... Se kero wayiré mî, ez kerdune tever."

Hery vato: "Caverde qesuné vırenu, bé tı ki era ma dime kuyé."

Se kero pısing, koto era dime.

Her, kutık, pısing tédıma raa zerré game ra şiyé. Vato rozé Haqy zofyé, né vıreniye esta, né peniye. Waxt jé vay yeno, jé vay sono, wesu ré keno dısmeniye.

Şiyé, şiyé; rasté diké biyé.

Diko de cenc, diko de rındek. Fosa xuya sure sarri sero berreqına. Dimé xo vay vera sanınorá. Hery vato:

"Diko lazé kerge, kata sona kota era raa game?"

Diky vato: "Wayiré xo ra remon."

Hery pers kerdo vato: "Hele hele! Tı kokım niya, çiyé niya. Gosé to hesnené, çımé to vınené. Sewe lete reé veng dana, desta sodery reé. Wayiré xo hewn ra urznenara."

Diky vato: "Heya henyo. Tarra xo de vınetené, waxt ke ame veng déné. Soder veré çevery de, zılvı sero kergu de, varıku de feteliyené. Çıvao ke meyma ame çé ma ewru, meymano de giran. Wayiré mî wazeno ke mî sarre birno, gosté mî samya meymany kero. Merdene xıravına bıra. Haq çeveré dısmeny mekeró. Can ke cano, çıtury eve vatena xo zılvó wes caverdano. Eve na cenciye kerguné bilanu, varrıkuné delalü ra dury vındeno. Xora varrıky, kergy ke hesar bi, mî ra vake mevınde, so cané xo bixelesne. Ez ki kotune era rae amune."

Hery vato: "Zerré game de teniya mefeteliye, kuna to ra bena lüya thajjiye. Uo ke tı cenca, era ma ver kuye şime. Beno ke rasté caé germıny yeme, pızé xo piya

keme mird, téloe de merredimera. Kokımyme, qefeliayme. Tené oroşimera."

Dik koto era ver, koté era rae. Şiyé şiyé, lé! ke rınd biyo qolınd, zerré geme de rasté gomé amé.

Gomo de rındek. Lozina xo véseña, lozine ra dü vejino, tadino asméné hewj de ağme beno sono. Roştya adıry sano pençeré gomi, pençere berreqino. Zerré gomi germıno. Çımé yinu ke katora roştya pençeri, zerre de çiyé giriyo. Çor havaly piya amé peé çevery gos do ke zerre ra veng yeno.

Çoremıne piya sarre sanopé vato: "Zerre de kam esto, ma nıka se keme?"

Kutıky pençere de niado, vato: "Lesá ma kılma. Bese nékeme pençere ra niadime. Béré juviny ser vejime, zerre de niadime; zerre de kam esto bıvinime, dima se keme, se nékeme téwerte de qerar ceme."

Jede gese endi lozım niyo. Her şiyó veré pençeri de vıneto, kutık vejiyo hery ser, pısing vejiyo kutıky ser, dik thil biyo vejiyo ero pısingy ser.

Dik amo dusté pençeri, zerre de niado.

Pısingy vato: "Bıra dik, zerre de çı esto? Çı vinena, ma ra vase."

Diky vato: "Bıraené, pençere ra her çı zolol aseno. Zerre de lozine véseña, zof germıno. Nu poto xońça sero noro. Çor mordemy xońça seroé. Ju porıkino, ju qunıkino, ju gungalıno, ju ki asko. Beno ke né dijdyé. Çıyo ke tırto esto peé xo, hona bare nékerdo. Yé zerre deré, ma tever ra. Dijdy mirdyé ma vésanyme. Serdo, ez serdeçun. Vésanune, Haq vo çımé mı xońça ra perré."

Kutıky vato: "Bıraené, vengé xo ju keme, ju rae de bıızırçime; beno ke dijd tersené, gomi ma ré caverdané."

Pısingy vato: "Tı vana tersené?"

Kutıky vato: "Se vaj, na xımara. Ya ma ré yena, ya ki yinu ré. Karé dina ki xımare niyo. Ma ré amé, roştya delaliya; néamé dina ma sero xora tariya.

Hery vato: "Heya, ez bımorine, e ke vake hire bızırçé."

Mordo: "ju, di, hire."

Piya zırçé. Her zırrı aı, kutık loo haw haw; pısing miawko miyaw miyaw; diky vengdo ü üürü üüüüüüüü...

Dızdu hesno; yinu ra juy vato: "Mılakety amey!"

Xof koto zerré yinu. Ustéra, çever ra biyé tever.

Remé şiyé koté zerré game.

Çor havaly piya şiyé zerre. Xonça sero çı ke biyo werdo, simıto. Şiyé her ju heté de merrediyéra.

Pısing çengé lozine de, veré adıry de merrediyóra. Her şiyó veré dês de meğel biyo. Kutık peé çevéry de koto. Dik vejiyo tarre ser.

Taé waxt ke vérdora, dijd zerre game de amé péser juviny ra pers kerdo, vato:

"No çıva vi?"

Juy vato:

"Beno ke eskeré pasay vi, amo caé ma doz kerdo. Rınd ke remayme, ma cané xo xelesna."

Teké viny vato: "Né! Veng ero vengé eskery néşiyené, beno ke mılakety vi. Mılakety yené gome de veyve kené. Rasté kamy ke béré ver çarnené. Ma rınd ke remayme, xeleşayme."

Teké hireyine vato:

"Mı ra pers kené ma bilasewet gomé xo caverda. Çiyé ma, nuné ma gome de mend. Heral ke vengé vay vi. Ma cı ra xof kerd, cokao hen hesna."

Dızdé viny vato:

tiyo de milaket ra qest
cin e.

"Henyo şime gome de niadime. E ke henyo gomé ma hona tholo. Şime nuné xo borime, lozına xo era cı fime, adıry verde rakuyme."

Teké viny vato:

"Henyo ti so niade, ma ré xevere biya."

Dıjdy yitiraz kerdo, vato: "Né, ez néson. Ya piya şime, ya ki téwerte de qurra boncime. Kamy ré ke vejiye wo şero."

Péroyine vato: "Heya, qurra boncime. Kamy ré ke vejiye wo şero niado, ma ré xevere béaro."

Dızde zeliké fisto lopa xo, vato kamy ke zelik di, wo meşero. Kamy ke destu thol di şero."

Péroyine vato "Heya!"

Qurra wunta. Werte ra ju vejiyo. Se kero, koto era rae şıyo. Xo ve xo vato: "Taliyé mı ke rınd viyené ez dızd néviyené. Pasaiye key biya bara dijd ke nıka bara mı vo! Niade, sar cıla xuya germine de hewn dero, ez zerré gemé de, raa gomi raune. Raa gomé milaketıny ra." ★

Gıra gıra şıyo, çevéré gomi kerdora koto zerre.

Zerré gomi tariyo, çimé dijd névinené. Heté lozine ser şıyo ke kosavé bicero, adır era cı fiyo, zerré gomi roşt kero. Desté xo kerdé derg ke kosave bicero, pısingy dest riyé dijd pıroncık kerdé. Dızd peyser çing biyo, payno ero dimé kutıky. Kutıky peecka mordemeky de pégureto. Dıjd xo kas kerdo ke biremo payno ero hery, hery paskulé dave şené dijd ro çevér ra esto tever. Hayleme, zilomoty ser ro dik ki tarre ra perrora amo hard, uza veng do... Ü ürü ütütüü.

Dızd remo amo loé havaluné xo. E ke tede teqate némenda.

Yinu pers kerdo vato: "To çı di?"

pıroncık = pıncık

Dijd vato: "Né, né! Milaketu gomé ma, ma dest ra gureto. Endi lınga xo ke uza meerjime ma ré zof rındo."

Yinu wunca pers kerdo:

"Milakety senenyé, soné ero çınay?"

Ey vato:

"Nézonon. Yısu eve çımu névınenı. Taé waxt jé adıryé; yısony vésnené. Taé waxt jé tariyé, dané yısony ro. Nézonona kolıyé, nézonona kemeryé; nézonona kardyé. Na halé mı de niadé, sıma eve xo bızoné. Juy ez pıronçık kerdune. Juy peeke mı gurete, juy dave şené mı ro. Taé ki dury vi heral ke veng déné vatené: Rameverdé mao yeme."

Dızdu caverdo wo welat, şıyé.

Vané yé çor havalé roza tenge hona uzau raé.

Sanıke sona xo ré, ma maneme juvıny ré.

Şanıka sıne, gola bévıne.

Waé rındeky, bıraé delalı! Béré na sanıke ré wayır vejıyé, havaluné xo de bare keré; yé ki gos dé, yé ki bımsé. Niadana yé ki cı ra has kené havaluné xo de bare kené. Hen hen zoné ma urzeno pay yeno ver.

Rozé yena rıyé dina de namé ma ki vajıno.

Ça, ma ki qulé Haqy nıme!

Yısmayıl Mirza vano: "Rıyé dina de sanıka kamı ke qesey nébiye, yınu ra réçe ki némanena, rae ki."

Haq rıyé dina de keş meverdo bébare, béréçe.

PÏRÉ MA SIR BÎ

Namé ma Yivrayim'o, Yivis'o, Yilas'o
Welaté ma téde tır u kaso
Werdena ma thoraço, vaso
Xéré xo ma néresto hama,
Pilé ma pers kena Mérxas'o

Vané vore ke voré pıy sırr bené. Sırr bené kata soné? Kes nézoneno, hama az hewl vo, geves vo, roé xo az ve az kar keno yeno. Endi rasta zura nézonon, dewa pıru de hekate nüya ama ver.

* * *

Vore voré...

Vora kouné heté ma hekmata Haqya xora. Vore asmé ra rijiye riyé hardé dewreş pır guret. Ju sewe de ray, seré bonu, şivingy, zerré deru téde biné vore de mendy. Hewa ke rınd biye serdine, biye paka, vay çarna pukeleke. Pukeleke vora seré kou, vora seré pulu kerde are, fiste era xo ver, kerde gındelike; arde kerde zerré deru, te de rınd hengite. Koy, puly, ray, bony, dar ber piya cemediya, bi husk. Yısu, thayr thur téde kot era vésaniye, kot era viraniye, kot era pırsaniye dest.

Çıtury ke çi wurzenora yeno veré deşty, hen ki peniya xo esta. Dire roj ke vérdıya asmé benora; mız дума darinowe sono, tij vejina. U waxt qulé Haqy kunéra rau, era qısmeta xo cerené. Haqy ke cıra se vato rae ra hen soné, qısmeta xo dima

feteliné. Qesé virenuno, vané: "Haq qısmeta yisony dano, hama çıxaş ke gurea honde dano." Na hesav ra ke niada, qısmeta mordemé zeğely çina...

Çengé Dewa Pile de boné bi. Dés kemer ra vıraştiv. Wele kerdiv ser, topiç kerdiv. Seré bony de qulğa biye, ae ra roşty kotené zerré bony. Hen zonené na bu keş névirasto. Dina virajiya névirajiya na bu, jé eskety nüya hurendya xo de viyo. Ya ki zerzele biyo, wele ğız biya, bu biné wele ra vejiyo...

Bu hen asené...

Zerré na çeyi de dı cencu fek sanopé nanéhuré. Kam ke gos bido hen zoneno na dı cency çiyé sero senik mendo ke gula juviny ra piloşiyé, roé juviny bijeré. Hama hen nébi... Cencu hurenénéné, qesey kerdéné. Cenco ju teké viny ra dire sery pil vi. Ey qıjy ré qesey kerdéné, vaze ke biraó pil biraé qıjy temey keno. Mesela werti pirenny viye. Vore ke vora zerre de mendo, békar savré xo biyo teng. Keno ke xo ré karo de newe péda kero.

Hurdy derezau téwerte de nüya qesey kerdéné:

"Tora vaj, rınd gosro mine."

"Vaze bira, gosé mı to serool!"

"Yısu riyé dina de, neqiye nékeno; qesé pi u khaliké xo, sinata pi u khalikuné xo, nuna xo, xo vira nékeno..."

Lazeko qız qayil nébi, vake:

"Awa ke ti vana téde zuro, rasta xo kamjiya ke ma era dıma kume, xo pé bigoynime..."

Pil qıj ra heredino:

"Tı ae caverde. Se kena tı qese rasto zuro. Cı ra nuné vezena névezena, tı ae de niade. Vaé kuya ma ra, ma téde nata bota çarç bime şime. Sınate endi to ré manena; mevaze zura... Baqıl ve, sinata khaliké xo ré wayır vejiye, to ré beso... Paga khaliké ma to ré manena. Raa Haqy béwayır nébena. No ra tepiya çuya xo bije tolvu bifeteliye; gulvang cı de, çiralxé xo bije, to ré besa. Na ke raa pi u khalikuné mawa, na lozine ke yinu ra menda; guné bivésó. Adır ke vésa ju ki guné ver de vındo."

“Pi u khalıkuné ma cı ra çı veto ke ma cı ra vejime. Nune ki névejina, kince ki. Ma unca vésanyme, viranyme... Desté ma de ju thomir mendo, berze era hermé xo bifeteliye.”

Teko vi pé qesé biraé xo qayil nébi, vake:

“Ça, qolayya?”

“Qolay niya hama...”

“Qolay ke niya, tı çuya xo bije era rae kuye...”

“Heya, raşty vana hama ez nézonon ke se bikerine.”

“To ré çı ke lozımo ez mısnon era to. Dire rojy loé mı de bifeteliye, ez ke se kon rınd niade, bımise.”

“Sınata de zora. Soné kuné adır, sova sure lésené... Adır yisony névésneno?”

“Adır yisony vésneno, hama ma névésneno. Na keramete cısné ma dera. Adır loé kerameta Mérxaş de sanino çınay ver? Qeso ke ti ma ré qesey kena! Ayvo la lao! Déma yitiqaté to biyo senik. Haqy cedé ma ardo dina ke dina alemnı ré ramete vo. Kerameta ey ki thomora ey de viya; Haqy da cı. Vireny se vané?”

“Se vané?”

“Vané, riyé dina de ke kutb çinevi tij névejina...”

“Hele hele! Kutb çıvao?”

“Milé çerxé dina ré hen vané. Milo ke dina dorme de çerexina...”

“Vana yima keme!”

“Yitiqaté to némendo...”

“Yitiqaté mı esto, hama guné tené ki diayena yisony bivo; guné yisu bıwano, e ke se keno rınd bımıso. Yımam Cafer amré xo de se vano?”

“Se vano?”

“Vano, pir guné şa ra bıwano, sipé ra mewano. Mané xo çıvao zonena?”

Qemery thua kıtav wendo ke bızono. Nézoneno. Hama mordemo qurnazo, raa xo ret vezeno. Vake:

“Wendene rında, kamy se vato! Hama yisu ke feteliya mıseno, yisu ke werté tolvu nékot koty ra bızono dina senena!

boj?

Teniya wendene ra çi vejino. Heto vi ra nika to ré koty ra péda keme na roza zimistony amré Yimam Cafery béarime. Na dewe de, na serd de, na puk de mordemo békar se keno. Çiyé veré xo de kay keno. Tı vana ma ki hen bikeme...”

“Kam rınd zoneno? Şime kamy ra bımışime?”

“Mı ra bımise, ez raa Haqy rınd zonon...”

“Raşty zonena?”

“Heya, rınd zonon...”

“E ke henyo tı pıreny bike, mı ra çi wazena...”

“Ez pıreny kon, hem ki rınd kon, hama guné yisu tené ki xo bisevekno. Pir, bava, rayver mordemé veré çımuno. Guné tolıvé xo ra dury mevo, guné tolıvé xo dima şero, derdé tolıvé xo ke esto cı ré derman bıvino.”

“Mı ra çi wazena, niade tı rınd zonena, çuya xo bije era rae kuye...”

“Né! Tı tenéna laaqa. Heto vi ra karé to çino. Na smate bımise, çuya xo bije era dewu kuye, bifeteliye.”

“Vana zugır bike!”

“Zugır sene qeso? Ez van raa Haqy bije xo dest, wo amo vano so zugır bike... No méresé Mérxaş’yo, na raa Haqy’a... Kerameta Mérxaş çıture vind bo şero! Gos ke nana ero mı, na rae rınd bımise, tolıvuné piyé to ke kamşiyé ju ve ju doz ke, so gılvang cı de, çıralıxé xo bije; to ré besó.”

“Kamy ra pers keryme, bımışime...”

“Pir Qemery riyé lazé apé xo de niada... Mordemo niane koty ra amo, nézona. Honde béyıtıqat, honde nézonae beno miyané aşıra Mérxasu de. Hen zonena dewa tolıvu de amo dina, hen zonené werté gonya ney de gonya tolıvu esta... Khaliké aşire, yinu ré pılenya aşıru caverda, no amo hala se vano? Yisu ke rae ra néşi, yisony ke rae xo vira kerde, rae vindy nébena? Bena... Piry ke çevéré tolıvy nézona pıreny xo ve xo sona...”

Dest estra bojiyé lazé apé xo vake:

“Raurze la lao! Şime loé piré xo, şime veré adıré piré xo de ronışime, ma ré kerameta cedé ma ju ve ju bimoro, qesey

bikero, henyo ke bımışıme, tı ki şeré zuvy keşy ré qesey bikeré; nüya nébeno...”

Qemery lazé apé xo kas kerd, çer ver ra vet tever; koty ra raa boné Pir Mıstefay...

* * *

Pir Mıstefa mordemé yinu vi, boné xo dire gamy avé vi. Heya Pir Mıstefa ki jé yinu vi, şifet ra şiyénero dewuzu; je dewuzuné xo werdené, je dewuzuné xo kerdéné pay; werte de ferq çinevi, hama na dewe ra çıxaş pıry ke vejıyé yinu ra berz vi. Dewreşeny jede thomora ey de kar kerd. Payız ke amé thomiré xo estenéra hermé xo kotenéra rae, şiyené werté tolvu, cem giredené; sova listené, bhıling feké xo de sanenéwe... Dewuj, tolvıy heyran mendené. E ke namé pıru dariyenéwe vırende namé ey vajıyené. Mordemo de fena vi...

Hurdéména lazé apu, téver tédıma, şı veré çer veré ey, dave çer ver ro. Heto jura ki Pir Qemery veng da:

“Piré mı, mısada dana ma!”

Pıry zerre ra pers kerd, vake:

“Kamyé lao, çı wazené?”

“Ez Pir Qemerune, lazé Hemé Çolaxy; loé mı de lazé apé mı Kemaly esto, namé xo Cemal’o...”

“Çı wazené?”

“Vame ma ré tené kerameta cedé ma qesey bikeré, henyo ke zerya bela ma hevé pake vo... Ewe vengé xuyo wes ma ré dire hekatu vazé...”

“Haleta sıma esta, çıralıxé sıma esto...”

“Heya, hey!”

Pir Qemery cevé xo ra tavaqa tutıny vete fıste desté xuyo rast. Zerré tavaqa pıré tutıny vi...

Lazé apé xo loé Qemery de, heto rast de vınete vi niadené, vatené hala se kené. Pir Mıstefay ke zerre ra haleta pers kerde, ey ki lazé apé xo ra pers kerd:

“Pir ma ra çı wazeno?”

Qemery vake:

“Nae xo vira meke, kerameta cedy bébedel keşy ré qesey nébena. Nika ma halete dame Pir Mistafey ma ré qesey keno, meste ki ma tolivuné xo ré qesey keme yinu ra des qate, vist qate peyser ceme. Dina honde ké hurendya xo de viye kerameta cedé ma, ma ré xazna pasayya; né qedina, né vérena...”

Piry zerre ra veng da:

“Béré zerre, tever ra mevindé piré ma!”

Tolivy ke, na aşire ra rasté kamy béré cı ra vané pir, hen veng dané era cı. Mordemé na aşire ki téwerte de juviny ra vané pir. Eve na qese aşiruné vinu ra ferq vezené.

Boné Pir Mistefay ki jé bonuné vinu, ju qat boné hardyo. Dés kemer ra virasto, çerany ardé esté ser, wole kerda ser ra. Şivingy topiç kerdé, seré bonu ki luğe kerda.

Gilé na kou ra çıxaşy bony ke esté je juvinyé.

Hire çısmey vi bony. Zerré bonu thiş thol vi. Çimé yisony ke koténé era zerré çeyi guna xo cı ré amené. Désé boveré çevy de loziné biye, Pir Mistefay dire qilé huşky lozine de fiştivyra cı, adıry chik déné, véšené. Çajimé hard de kerdivyra, kırşiyé kerdiv çewt, sanavy kaleka xo, miané xo çarnavy, lozine ver de xo kerdené germin. Çıtury ke çimé xo kotyra cencu hurendya xo ra wustra kerd ke verva cı şéro, Pir Qemer qayıll nébi vake:

“Piré mı, Haq kena hurendya xo ra ramewurzé, ma xam meceré!”

Şi dest guret lew napa. Ey dıma lazé apy şi desté pıry guret lew napa. Pir cerara hurendya xo de nistro. Vake:

“Sıma xér amé! Béré veré lozine de ronisé!”

“Tı ronise piré mı, ma caé vineme nisemero...”

“Yané ma wayiré çeyime!”

“Vavo! Pilé ma tiya, kerameta cedé ma jede jede to dera. Ma roşt to ra ceme... Yisu guné pilé xo ré xısmete bıkerö...”

“Haq raji vo!”

Verva adıry, téloe de niştro. Pir Qemery tavaqa tutınya ke fiştivy desté xuyo rast, loé kırşiyé Piry de néro. Dıma vake:

“Laaqé to niya hama se kerine.”

“Bivo! Girşenya qızenya halete névajina. Qesé ma qıymet bıvino beso. Xo ra tolıvy ki qıymet nédané kerameta bébedele. Tı cı ré çı qesey keré, cı ra se vazé jé sanıke gos dané...”

“Tuti simena piré mı?”

“Çe de, werté cematé ma de sımino hama loé tolıvu de nésımino...”

“Tolıvy nésımené hen niyo?”

“Rasta qeşi pers kena tolıvy pıry ré ki, tolıvy ré ki helal niyo. Vırenu vato, tutı, cıyé Seytanyo! Heto ju ra ki her kes çe xo de pıro, roza xo de qesé xo vano...”

“Hele hele! Hekmeta na qesey çıvawa?”

“Niade, nüyara: Vore vorena, ray birriné, pir besenékeno şero loé tolıvy. U waxt sene kar ke esto tolıv eve zonayisé xo keno, rae ra eve zonayisé xo sono; hata ke pir reyna ame. Ma ki çe xo de sımeme, verva tolıvy nésımeme. Henyo ke kerameta ma kes mezono...”

Pir Qemery zendé xo kuya kaleka lazé apé xo ra, vake:

“Ez to ra van, tı yima nékena. Yısu çıxaş ke bızono wunca guné reé mordemé zonaegy ra pers kero. Ma ke néamené loé pir Mıstefay, koty ra zonené na hekmete; kamy ma ré qesey kerdené...”

Dıma cerara pıry ra vake:

“Ez hen zonon yısu ke raa Haqy ré wayir névejiya rae bena vind sona, hen niyo piré mı?”

“Heya, raşt vana. Rae raa Haqya hama Haqy ré niya, quly rea. Haqy ré çı lozımo. A rae ra qul sono ke xér bıkero, xér bıvino. Guné qul rae ré wayir vejiyo, rae béwayir meverdo.”

“Nıka ez van şery karé dewlete de bıgureyine...”

“Ça hen kena?”

“Se vaj, mordemé de mı bi heté Mazgerdy de, mı ra vake bé to kar fine. Şune mı ré wordım kerd...”

“Sene karo...”

“Vake dayra dewlete de xedemeny bike...”

“Sona bena efendi. Caé sary kena pak, yinu ke to ra se vake endi. Ver sona çevver kenara, cı ré çay ana...”

“Se kerine!”

“Heya ma, se beno. Endi to ra ki vané efendi!”

“Peru mı dé, se vané vazé!”

“Sona bena xısmetkaré kafiry?”

“Haqa xo con! Tı vana bébedel gureon?”

“Na lazek se keno?”

“Van çé ma ra ki pirenny wo bikero no ra tepiya...”

X | Huya pir. Dima herdisa xuya sipiye kerde qevda xo, xo ver de niada, fikiriya taé waxt. Roza Haqy tolıvy kunéra rae soné. Piry besé nékené vireniye kuyé vazé: “Sıma welat caverdané, wodet caverdané kata soné?” Dıma şeré néveno, meşeré nüya nüya dewu de kes némaneno. Werté tolıvu de endi eskera vané: “Kamy ke na welat caverda şı, xeleşino.” Kamy ke qeso nıane hesna, cıla xo keno bhoşt kunora rae. Şaene thua nébena, kam ke şundor ra vérdra réça xo keno vind. So ke ca doz ke! Xora welato ke desté dewlete dero kes besenékeno şero wo welat. Roza ke Sa Yısmayily Çaldıran de gınawaro, eskeré xo kerd vind, a roze ra nat dulgera Osmany dısmené pir u rayveruna.

X | Na serruné peenu de aşıra piru ra ki xéylé mordem kotıvyra tolıvu dime şıvy. Yinu ki jé tolıvu réça xo kerdıvy vind. Nıka ki Qemer koto era rae. Déma dewrané dina nüya yeno nora tepiya, çerxé xo nüya tadino. Riyé Qemery de niada, cenco ke loé xo de tey ardo riyé ey de niada. Zof cenc vi. Ey eve na cayiliya xo besenékerdené keş ré qesé vazó. Dıma posema bi, cenciya xo amé era vir. Ey ke thomıré xo eştivra hermé xo kotıvra raa dewuné tolıvu; honde ney vi. Xo ve xo vake: Mıseno, thua nébeno. Vake:

“Beno, rae béwayir némanena; caé ra ju vejino rae ré wayireny keno. Pil ke némend qız hurendy ceno; se beno. Haq xére kero!”

“Piré mî, lazé apé mî cenco, nézonaego. Guné kerameta cedé ma ke çıvawa bızono, tolıvu ré qesey bıkerö. Hen vo ke çimé ma pey de memano...”

“Némaneno, tı meraq de memane. Hama ez ke zonon tı kerameta khalıké ma rınd zonena, zoné to ki rınd çerexino, to cı ré qesey bıkerdené...”

“Mı ra yima nékenö, cokao mı ard loé to ke tı cı ré qesey bıkeré, to ra bihesno. Qesey kerdena to u mı ju niya. Tı eve vengé xuyé zololy cı ré bıwane, to gos do, roşté zerre kuyo. Hen névo, tersa mı ke desté ney ra karé meero, gılé na kou ra geste bımiro...”

“Yitiqaté to ki seniko...”

Pir Mistefay ke hen vake, hen zona çakuçé fist hawa, da eve qafika Qemery ro. Qemer amera xo ser vake:

“Haq nékero piré mî, se bi, ma caé de qeso de ğelet vake, se kerd?”

“Vake! Nae xo vira meke: Koty bena bıve, sene hal de bena bıve khalıké mao pil, ma péroyine ré wayiriye keno. Khalıké ma şifet niyo, roo; her waxt, her ca çimé xo ma ser raé. Vésa ki némaneme, tésa ki... Çıvao ke taé waxt kafir zor keno, ma fino tenge. Heral ke khalıké ma, ma eve neçariye tepis keno. No teniya qesé khalıké ma niyo, péxambery ki hen vato...”

Pir Qemer posema bi. Vake:

“Taé waxt Seyta kuno vireniya yisony, pé yisony xapneno. Yisu u waxt qeso ğelet vano. Na qese ki yé mî niyo, Seytany mî ra kerdo tever...”

“Tı ke hauré xuya thua nébeno. Nika mı ra çı pers kena vaze.”

“Piré mî, khalıké mao pil çı waxt amo na welat, koty ra amo, çitury amo? Ma ré ae qesey bıke.”

“Welaté mao viren Xorasan viyo. Khalıké ma uza ra katora rae, vato ya Haq! Mı bere cao hene ke kafir meero vireniya mı mekuyo, vireniya azé mî mekuyo. Haqy ki dı pery

dé cı, perora amo na welat. Virende tenéna cer ca diyo, quliké xo uza virasto."

Pir Qemery vake:

"Piré mi, hen zonené kafir her waxt ma ré zor keno, ma ki dayma kafiry ver rememe."

"Henyo. Kafir ke mevo, pirený çınay ré bena. Rasta qeşi, ma eve kafiry ra dismeniye de bırayme. Raa Haqy piya rameme. Kafir ke ver sono ma ki verdame dıme. Roza Haqy gulase ceme. Néweşiye ke névo kam derma cereno!"

"Dima ça amo naza?"

"Uza qereqolé dewlete biyo. Qereqol de ki qumandaro de béyima, béyitiqat. Ey khaliké maé pily ra has nékerdo. Vato, kerameta ney çıvawa? Mordemuné xo cı ra vato, nüya meke; ney vengdora Haqy, Haqy mineta ney qeul kerda; pery dé cı, Xorasan ra perora amo naza. Xorasan kotyo zonené?"

Hurdéména derezau ju fek de vake:

"Nézoneme."

"Xorasan heté rojy dero. Zof duryo. Mané xo welaté tijyo, çeверé tijyo. Welaté ma sero çeверé roze, uza de benora. Eve lingu yisu ses asmy de besenékéno şero. Peé bhoncas kou dero. Hama Haqy khaliké ma ra vato çımuné xo biya péser, ey ardé péser, vato raperre, perrora, Haqy vato çımuné xo rake, ey kerdéra; amo nisto na welat ra. Mordemé qumandary zonené tavi. Yinu vato: Na mordemek, mordemé ke tı zonena yinu ra niyo, ewliyao. Niadana sırr beno heliyo, niadana boveré to de nistoro mordemo..."

Qumandary tede nékerdo. Herediyo, vato, henyo milakety koté zerré ney. Yisu thayr niyo, ranépereno. Wodeto vireno, wuzmé mordemé nianeny de adır yeno. Eskeruné xo ré amr kerdo vato: Ney pébıjeré berzé zerré furune, bıvésó şero!

Eskeru furune fistaracı, endı hire rojy, çor rojy véсна se kerda, kemeré furune biyé je bhılingé adıry. Eskeru khaliké mao pil gureto esto zerré na furune. Khaliké ma ki uza ra desté domoné gureto xo de kas kerdo tey berdo zerré furune. Hire rojy zerré furune de mendé hurdéména. Roza çorine

qumandary eskeruné xo ra vato: Şeré zerré furune tafiyé, nu pozé! Vatena ey, zerré furune de kes némendo endi, vésé şiyé. Hama hen nébiyo. Eskeru furune kerdara ke çı biviné. Herdisa khaliké ma cemed gureto, desté lazeky de ki helqosté hengure esto, lazek hengure weno. Sas biyé mendé. Sermae, khaliké ma ra qesé névato hama lazeky ra pers kerdo, vato: To zerre de çı di? Ey vato, çı bivinine? Ma ke eştme zerré furune dire gurgoçiny amey dormé ma de perrayra, zerré furune cemed guret. Tené avé şime ke her ca bağ baxçeo. Ley pırré çıyyé. Na hengure ki mı uza ra cırakerde. Sıma ke çerveré furune ranékerdené caé ma cenet vi.

Kamy ke hesno amo desté khaliké ma, lew nove dest ra vato: No ra tepiya ma çıralixé xo dame to!”

“Wayiré kerameta de pile viyo.”

“Hen viyo, kamy ke qesé lazeky hesno yima biyo, ju qumandar yima nébiyo?”

“Ey çı wasto?”

“Vato to ma ré sihir kerd, yima nébiyo. Kafir çı zoneno ça kafireny keno? Xevera xo bıvo yeno rametiye...”

“Zuvy çıtury era cı misno?”

“Vato nüya nébeno, Haqa xo hire rea hama dı rey ki qeul kon. Furune ra dury deré biyo, zımıstu viyo, wuwa deri cemediya. Xora welaté ma de vorre jede vorrena... A sere ki zof vorre vorra, zımıstony zof zor kerdo.”

“Heya!”

“Wuwe hen ke cemediya, yisu derze ceno ser ra fetelino. Khaliké ma koto era rae şiyu feké deri. Vera çımuné qumandary de desté xo fisto wuwa deri, zerre ra xıyaré teji, tamatéşy, qawuny, qerpujy veté dé qumandary. Vato: Qumandar haleta mı vo, bıje buye, helal vo. Kınare de vineto.”

“Pileny kerda.”

“Pileny thomore rawa! Mordemo cayil vo hen névano. Vano zuqım vo, fek firmuné to ra béro!”

“Raşt vana!”

“Çitury ke wuwe ra honde çi veto do qumandary hona qumandary pilenya khaliké ma qeul kerda. Vato: Koty ke wazena so boné xo uza viraze! Khaliké ma ki amo veré furune, uza ra kosavé gureto esto. Vato: Na kosave ke koty ginawaro boné xo uza virazon.

Kosave hawe ra démdiyo démdiyo amo dewa ma de ginowaro. Na giloré ke werté dewe deré, kosavo ke khaliké maé pily esto azé eyyo. Né azé yé kosaveyyé, ma ki azé roştya Mérxaşyme, xîsmetkaré raa Haqyme.”

Pir Mistefa qesey keno, veré Pir Mistefay de Pir Qemer heto ju ra gos dano, heto vi ra gaal keno. Nika Mérxas çino meyda de, Pir Qemer koto hurendya ey. Loé xo de riyé lazé apé xo de niada ke çi bivino; roştya budelau ama çaré lazeky de vejiya. Heya lazek hona cenco hama, cenc qız némaneno, beno pil, beno kamil. Nika riyé lazeky de di ke lazek koto hurendya khaliké xo, koto adır, herdisé cemed gureto cı ra vejiyo; desté xo do kemere ro, kemere biya vıla cı ra xonça Mihemed-Eli ama werte, buye buye néqedino...

Yisu yima nékeno hama, beno beno... Haq ro dano viala huske, keramete ça qulé xo nédo? Qemery pers kerd:

“Piré mi, qewğa ma u adiry ver rawa, hen niyo?”

“Henyö. Yisony bara xo rametiya Haqy ra gureta, Seytany adiry ra. Yisu cokao adiry de lez keno, danopéro. Yisu guné adiry de bas kero...”

“Ça hen keno?”

“Çé Haqy zerya bela yisonya. Haqy amr do, milaketu gilé hot kou ra wele arda mir kerda, yisu virasto. Key ke lesa yisony virasta qedena nafac ki Haqy solixé xo ra ro do cı. Roé xo ardo kerdö zerya bela yisony. Wele bedelé cané yisonya, adır hen niyo, vésneno. Aslé Seytany vané adiry rao. Haqy Seytany ré amir kerdö vato: Yisony ver de bul ve, bé hard! Ey vato: Cısné mi adiro, yé ey wela, ez çitury son desté ey, ey ra van pilé mi tiya! Wo béro mi ra vazo ti pilé mina. Dest néşyo, amré Haqy tede nékerdo. Aşiré na dormu tede yené desté ma, çiralix dané ma, hen niyo?”

"Henyo piro..."

"Yé çiralix ma nédané, dané Haqy. Piré ma ki her ca raa Haqy ra soné, bené dısmené Seytany. Cokao adır fime feké xo sanemewe."

"Adır wesanaene kamy ra misené sima?"

"Keş ra némıseme, xo ra cisné ma de esto. Piruné ma ke adır fist feké xo Seyta terseno, vano yisony ez estuné feké xo, roé mı ceno. Xo ve xo tesmilé ma beno..."

"Adır yisony névésneno?"

"Adır riyé dina de ju wuwera terseno ju ki Haqy ra. Veré Haqy de adır beno jé kegya banoke. Adır zof qewetmo, hen mordem eve zoré xo adıry de bas nékeno. Osın berze zerré adıry, keno sur, keno nerm; vilesnenoro... Yitiqaté kamy ke senıko ey vésneno hama yitiqaté kamy ke esto ey ré thua nékeno."

"Piry thomır ki rındeک cınené..."

"Heya, cınené... Kılamu vané. Piru ke thomır nécımt, deyişy névaty, vengé xo nésono roé péra ma néreseno. Roé khalıkuné ma néreseno... Nıka koty ke cem gireda pir vırende thomır cınenó, eve vengé thomıry veng dano Haqy, dıma veng dano roé cedé xo. Guné vengé pıry wes vo, guné roé khalıké ma vengo wes bıhesno ke béro loé pıry."

Vınet, riyé Pir Qemery de niada, cı ra thua névet. Beno ke feké xo jede gureeno hama aqlé xo honde niyo. Pers kerd: "Gulbang çıvao?"

Hurdy derezau feké Pir Mistefay de niada, ju fek de vake:

"Gulbango!"

Pir Mistefay vake: "Gul... gula, bang ki vengo. Vuriyora. Yané ke vengé ma jé pelga vilıka gule nerm vo, wes vo. Vengé ma ki şero vengé bırvily."

"Heya!"

"Sıma hen zonené keramete pıru dera.

Pir Qemery pers kerd:

"Ça hen niya?"

"Né! Sima ġelet zonené! Wayiré keramete roé Mérxaşyo, çitury ke hesna jé vay kuno era rae yeno. Eşqo hene zerré roé ey de esto ke adır loé ey de saninowe, beno vind sono..."

Pir Qemer gos dano, Pir Mistefay ke se vake kuno era qesé piry dime sono, jé khaliké xuyé pily kuno adır. Sono çeuné tolivuné xo, veng dano era cı ano, ju ve ju cı ra pers keno; tédine juviny ra keno raji. Kamy ke jede guna kerda ceza yinu dano cı, kamy ke heqaret diyo cerenoro ver, cerenoro ser, yinu keno raji... Dima thomır ceno, dest keno pira... Hen rindek cineno, kılamuné henenu vano ke vengé xo hata dewa xo sono, werté dewe ra vérenora sono hata mezela Mérxaş; roé Mérxaş hesneno, wurzenora kunora rae yeno loé Pir Qemery, vano: "Ez amune Qemer, mı ra çı wazena?" Pir Qemer hurendya xo ra wurzenora sono ver ré lozine, lozine ra bhilingé ceno, fino feké xo, puf keno, gilgejy verdanora ser sanenowe. Fek ra ke chiky peray tolivy péro piya namé Haqy vané, mıneta xo kené. Vané: "Haqo, piré ma şiyó vireniya kafiry, tenge dero, piré ma bixelesne. Dima ki cané ma, mal gauné ma, chel chuké ma bixelesne..." Pir tolivuné xo de nianédano, karé xo qedeneno, sono caé xo de nisenoro.

Mesela ke honde vo!

Werte ra ke dire sery vérdyra tolivy téde pir Qemery naskené; koty ke cemat bıvo veng dané era cı, koty ke cem giredé veng dané cı vané: "Bé ma ré vengra Haqy de, bé ma ré cem giredé..."

Wu waxt çefé xo beno rınd. Zoneno, piry ke cem gireda, piry ke cemat kerd cı ré haleta de hewle vezene...

Qemery hewa de niada vake:

"Xéylé kotyme herey! Haq to ra raji vo piré mı, Haq roza tenge azé to ra dury bero. To xéylé qesey ma ré qesey kerdy. Mordem ke qiymet bizono cı ré dewleta..."

"Kerameta cedé mı nawa. Ma neslo heneyme ke adır sanemewe, roza çeli werté cemedy ra tamatésu, xıyaru vezeme

dame meymanuné xo, kemera şae ra xonça kemera, buye buye néqedina..."

"Ma ki wazeme laaqé kerameta cedé xo vime..."

Wuşıtyra. Virende Pir Qemer şî desté piré xo, lew napa, dıma lazé apy. Tédıma çevér ra bitever. Waxt vérdora, koto vera sony... Dormé xo de niada, nat ra dot, çıxaş ke koy esté biné vore de vi. Kotyra rae şî çéuné xo...

* * *

Roza vine verra peroj Pir Qemer şî çevéré lazé apé xo. Roza zımıstony mordemo dewuz se keno? Veré adıry de nisenoro, endi... Pir Qemer herediya:

"Raurze la lao! Tı kota zerre, tever névejina..."

"Se bi?"

"Thua nébi. Çiyé bıvo ke tı béré tever. Ez ke zonon hona ke tij névejiya her çî kunora werte, nasıvé xo dıma fetelino. Guné ma ki seweta nasıvé xo, era rae kume..."

"Na roza zımıstony sene nasıvo? Vana şime sayd çıvao?"

"Vané Haq ro ke keno sene çî, qısmeta ey ki caé nanoro, hama guné can era qısmeta xo dime kuyo, seweta qısmeta xo bıgureo, bıfeteliyo."

"Wunca çı esto aqlé to de?"

"Raurze heté çéuné tolvuné xo ser şime, hala çı esto, çı çino. Kes raa Haqy ra mevejiyo. Vané yısono ke veré çımu ra bıvind, fıkré yısony ra ki vejino."

"To vake mı caverdo."

"Heya, ez endi Raa Haqy de pıreny nékon hama, honde ke tı era rae nékota loé to de fetelün, bon koçegé to. Nıka piya şime çé tolvu, reyna endi teniya sona. No ra tepiya çé ma ra pır fıya..."

Qese, Cemaly ré wes ame, vake:

"Heya Piré mı, şime!"

Her ju dara azgeli ra uşiré gurete xo dest, kotyra rae. Pir Cemal ke çé ra bitever cenıya xo rınd temey kerde vake:

“Ana, ez son diaré tolvu; domonu ré rind wayriye bike. Meterse çimé cedé mı domonuné mı seroé, hama sewe ke biye tariye çeveré bony rind bije.”

Ceniye vake:

“Heté çeyi ra çimé to, to dıma memané, hama pirenya sima ré, endi se vaj...”

Pir Qemer herediya:

“Veyvé, hen mevaze! Yisu guné raa pi u khaliké xo, xo vira meker...”

Cenike veng nékerd, reé vake “Oğiré xéry vo!” ceréra kote zerré çeyi. Pir Qemer eve Pir Cemaly ra kotyra rae.

* * *

Dormé dewe, zımé kou téde vore viye. Taé ca tenıka, taé ca qolında; vore zonüné yisony kena vind.

Bovera koé de berz asené. Na ko ra ke bese bıkeré doym erjiyé, heté doymy virozoz endi, tenéna germıno. Cao viroz vera tijyo, jede vore néceno. Rae bena rete. Doymé koy de, dire pulu ra ke vérdyra ši, çé tolvu rast amené. Dire sery no ra avé Pir Qemer eve piyé xo ra kotivyra rae ke şeré Mazgerd, uza rasté dire gomı amevy. Piyé ey cı ra vativ:

“Né tolvé maé.”

Çimé tolvu ke kotivyra piré xo, pıl qız tédıma amevy vireniye, lew navy destra, pir berdiv çé xo de kerdiv meyma. Taliyé xo ke bigureené unca rasté yinu amené. Ey ki Pir Cemal berdené mısnenéra cı, vatené:

“Piyé mı šiyo haqiya xo, no ra tepiya wekilé ma na cenco! No ra tepiya sima ré pirenı no keno.” Caverdené amené.

Kam beno bıvo, pir hen xo ser néşiyené çé tolvı. Çıtryu ke pirenı pi ra méres manena, tolvıeny ki pi ra méres mendené. Pi ke tolvé kamyı, laz ki tolvé eyyo. Guné pir tolvé xo dıma bıfeteliyo. Pirenı ki cedé yisony ra mendené, tolvıeny ki. Azé piré yisony ke vérd; beno ke hukmat péceno rusneno caé dury, pir besenékeno peyser béro; vaze ke Haq

Pul

lajy piry nádano, azé xo birrino; vaze ke kışino; hona tolv xo ré piro newe cereno.

Pir Qemery xo ve xo vake:

“Sar koka ma zoneno, azé ma ki. Koty beno bivo, çeré de beme meyma.”

Pir Cemal koto era Pir Qemery dime, vore keno vıla sono. Pir Qemer dey ra dire sery pilo, dewuné na dormi de, Mazgerd de, Xarpét de naskerdoğé ey zofyé. Qemer zof cher vi, welatte zof feteliavy. Ey koty çı esto, çı çino rınd zonené. Kamji kary ré vazo “Heya!” wo kar ey dest ra néxeleşino.

Pir Qemery xo ve xo lazé apé xo ré minete kerdené.
Vatené:

“Ya bava Duzgi, na fiqaré xo ré çeré de rınd ra ke, cı ré nuné veze. Ney neçariye ra, békeşiye ra bixelesne!”

Pir Cemaly lazé apé xo ra pers kerd:

“Himmet ke piré mı?”

Pir Qemer cerara vake:

“Se bi piré mı?”

“Xéylé waxto raerayme, menzilé ma kotyo zonena?”

“Zonon, ça nézonine?”

“Hona duryo?”

“Jede duryo niyo.” Desté xo kerd derg mısna era cı.
“Na pulo ke aseno peé ey de dire gomé tolvuné ma esté. Taliyé ma ke ewru bigureo, coamerdé xo çe deré. Ewru çe yinu de beme meyma, cemé xuyo vire uza giredame.”

“Yisala çe deré, qoruné ma de teqate némende. Endi linguné xo bese nékeme hawa fime...”

Pir Qemer herediya:

“Mordemo ke pirenny keno, nūya jé to néjiveno... Cedé ma nuna xo kemera şae ra, kemera huske ra veta. Piré vireny tolvé xo e ke kotyé hata uza dıma şiyé, qe cı ra duryo nékoté...”

“Tolvyo béré néjdiyé ma, ça yé niné?”

“Rozé bena ke tolvé to peé hot kou ra kunéra rae yené çeré to. Run thoraqé to, nun hemgené to bar kené ané veré

) çeveré to de nanéro, gulvangé xo uza cené, soné. Tı qeyret ke, karé xo ré wayir vejiye.”

* * *

Pul ra ke erjay doym, viroz vejıyaro hurdemine. Viroz jede vore néceno. Ca ve ca vore esta; polé naza, polé haza. Pul ra tené avé dire qulıky bi, hen boné hardy. Dire cay de loziny véšené, dü lozinu ra vejıyené, asmé de ağme biyené, biyené vind şıyené. Dormé bonu de domonu verdené juvinıy dime, kerdéné hayleme, kerdéné zılot. Kutıky loay. Pir Qemer eve lazé apé xo ra gosro kutku ser néna, veng da vake:

“Vayiré çeu, kutkuné xo pébıceré...”

Desté dewuzu karde vi hama çımé dewuzu rau ra vi. Roza zımıstony çı kar esto ke dewuj bikeré. Cency heto ju ra, cenı heto vi ra karé çeyı dané are, coamerdy veré désu de nısteneró, hata su xo kerdéné germin, ze ke saré Gımgımy vané, cığarey fıtknéné, nata bota qesey kerdéné. Yinu ki na dı cency dı, hurendya xo ra wuşıyra şı loé kutku, vengé Qemery ke hesna, pé kutkuné xo guret.

Pir Qemer ver, lazé apé xo dima amey veré çevery sılam da:

“Mao ve xéry tolıvené!”

Vınetaena xo, qesey kerdena xo; niadaena xo vatené bızoné ke ma pıryme. Serruné ma de niamedé, aqıl serruné yısony de niyo, sarré yısony dero. Thomara ma thomora pırına. Kerameta khalıké ma, ma de kar kerdo.

Dewuzu vake:

“Xér amé sılamet...”

Dima nézona ke se vazé. Hire berjeny bi: Pir, rayver, bava. Dewuj nıka ninu ra se vazé...

Pir Qemery vake:

“Pıryme; ma ra vazé pıré ma!”

Dewuj telase ra xelesnay. Dewuzu vake:

“Sıma xér amé pırené.”

“Xér ma de vo. Na gomu de do ra avé tolıvé ma bı...”

“Sima ero kamy cerené?”

Pir Qemery name dardwe hama wayiré gomu nézona ke kamy pers kené. Heto ju ra téwerte de juviny ra na dı cencu pers kené, hala kamyé, koty ra yené; çı wazené, bımısé! Heto vi ra ki qesu gos dané.

Pir Qemery vake:

“Wayiré na gomu tolıvé ma vi.”

Mordemo de kokım werté dewuzu de vi, jede kokım vi. Dest paé xo hama ke serd ra, hama ke gureayıs ra qılaşavıra bivı şa u sote, bivı jé vilé kesıke. Ey hekata vırenu zonené. Vake:

“Piré ma, sima xér amé, hama mordemé ke sima pers kené naza niyé. Xéylé waxt no ra avé amré Haqy amo, piyé yinu gıno puro merdo. Domoné ey ki çiyé ey sero kotéra juviny, dopéro. Juviny ra herediyé. Peniye de bar kerdo her ju heté ra şıyo...”

“Sene çı biyo sero dopéro?”

“Pérodaene ré e ke sevev cerena, zofo. Çiyé dewuzu çıvao ke: bıza, miya, kerga ya ki rışıyé, xıromé vaso, posté thoraqo, runo. Zuvı dewuzu dest de çı esto ke sero pérodé? Zern, şem esto çıvao?”

Pir Qemer kelacer bi. Dewuzu seweta ju bize juviny de dopéro, dewa xo caverda, wo ki amo vano gılvang cı dine, çıralıx bıcerine... Vake:

“Hele hele! Ma ki seweta yinu kotyme era rae ameyme.”

Dewuzu vake:

“Ça pers kené? Çınay dıma feteliné?”

Pir Qemery vake:

“Wodeto! Guné serré de reé pir tolıvy bıvino, hal wusilé tolıvy çıvao bımsıo, gılvang cı do; cı ré çevero de xér rakero. Werte de heredıaeny ke esta wedaro, heredıau hast kero; juviny ra rajı kero. Henyo ke tolıv raa Haqy xo vıra mekerö. Pir ke ver sono, tolıv ki dımé ey niyo?”

Dewuzu piya vake:

“Heya ma, raa Haqy henya...”

Dewujy jé qıla huske hardy seroé. Nika nézonené se bikeré, nézonené kata şeré. Dı piry amé veré çevery; kerameta xo bar kerda tey arda. Né ke kata niadé vinené, kamyde çı esto çı çino téde zonené. Heya piré yinu niyé hama, pir piro; yé yinu vo se beno, yé yinu névo se beno. Pir ke gulvang cıdo cı ré çevero de xér kenora, zotu pirodo dina sero keno tariye. Pir piro, koka xo, kerameta xo juya.

Pir Qemery pers kerd, vake:

“Sıma kamji aşireraé?”

Yinu namé aşıra xo dardewe. Qemery reyna pers kerd:

“Piré sıma kamo?”

Mordemeké kokımy cı ré qesey kerd, vake:

“Piré ma ra vané Hemo Zerd, Xasrao. Xeylé waxt no ra avé ame ke çé ma de cem giredo, hukmaty xevere gurete, cendermey amey péğuret berd, endi ke kata rusna reyna peyser néame. Zof dejiye dé domonune ey. Çond serrıyo ke niné nésoné...”

“Gerre kerdo se kerdo.”

“Ma hen zona, hama, se vajime...”

“Nıka piré sıma çino?”

“Çino! Çond rey dima şime hama né rasté ey ameyme, né ki rasté domonu... Guna ma zofa...”

“Guna sıma esta! Hem ki zofa. Yısu bépir, bérayver beno?”

“Nébeno piré mı, ma ki zoneme hama se kerime. Halé ma veré çımuné sıma dero. Nézoneme ke dermané derdé ma cıvao, nıka se keme, kata şime?”

Pir Qemer gamé peyser şı, bojiyé lazé apé xo de guret mısna era dewuzu. Vake:

“Çaré her çı esto. Haqé dina çeveré ke guret, qulé xo tari de néverdano, çeveréna kenora. Piré sıma çino, wayiré ma cokao ma fiştime era rae ardıyme sıma de vetyeme. Honde ke piré sıma néamo çeveré sıma, haqa xo nüyara: Sıma nıka xo ré

juna pir péda keré, çiralixé xo ey dé. Hata ke piré sima peyser ame.”

Pir Qemer ça xo era dewuzu némişneno, névano piré sima ezune endi. Tolıvy téde soné suke, soné çeré hukmaty. Pir Qemer ke nıka vazo “Ez bon piré sima” nébeno. Niadana meste büro seweta karé ju yeno çeré dayra hukmaty, uza Qemery vineno, nafae ki sono gerre keno, vano no dewe de pıreny keno, naza ki dewlete ra peru ceno. Tı xamé dewuzuna. Vazé, thua nébeno. Tersé Qemery dewuzu ra niyo hama nafae dewlete boji de cena kar ra erzena... Pir Qemer ae ra terseno...

Dewuzu vake:

“Zof rınd beno.”

“Nıka cemé ke giredime pıreny tolıveny bas bena, guna muna némanena, téde ef bena sona. Hen zonené sima şiyé rovaré xo kerdo amé, hen bené mosimé paky.”

Dewuzu ki heto ju ra sarre sanopé qesey kené. Taé waxt téwerte de fikiriyay, dima qesé xo kerd ju amey loé pıru vake:

“Beno! Wazené sima ré ca virajime!”

“Qırvané sima esto?”

“Ma! çino çıvao? Juye sarre bıneme.”

“Xo pak ki keré!”

Dewujy vınety riyé juviny de niada. Sene qese vi nüya! Werté na kou de dire gomey vi, téde mordemé juviny vi. Hata nıka keş keş ra qesa de xıravine névativ.

Pir Qemery dewuzu ré qesey kerd vake:

“Pakeny dı hetı rawa. Vırende guné yitiqaté sima bıvo. Sima ju ra qeso de xıravın mevazé, çiyé keş menqia meceré, karo de xıravın mekeré. Ey dima guné lesa sima pake vo. Sima wuwe xo ro keré, her caé xo buşiyé.”

Dewuzu téwerte de vake:

“Ma téde rovaré xo keme, hama qesa ke sima vané, awa, a niya rınd nézoneme.”

“Honde ke sima wuwe xo ro nékerda, her caé xo néşuto dest qırwany ra mené, linga xo cem meerzé. Béqırva ki cem nébeno. Nika vame karo de rınd bikerime. Wayiré ma her çi vineno, kar ke rınd nébi veré ma péroyine çarneno.”

Dewuj téwerte de qesey kené: Çı qırva keré, kamy ra çi biceré. Hata na waxt keş ra veng névejiyené, hama ke vake qırva dewuzu qeul nékerd. Tayine vake:

“Né! Sima né sene pıryé, rınd nas kené! Ma bij, kelezey xo ré kerdé weyiye, yinu ré weyiye nékerdé. Ewru sarre birneme wené, meste xo dıma nianédané.”

Tayine ki vake:

“Ero né ke Mérxasuné pıreny, bavaeny thomora ninu rawa. Her çi ninu ra eskerao. Na qesé ke ma téwerte de qesey keme, péroyine hesnené. Ma ke nika ninu ré nu mearime, ninu meyma nékérime zotu dané ma ro, na bızé ke ma kerdé weyiye téde çor cené, xıstıke cené, xarige cené, qır bené soné.”

Téwerte de qesey kerd, nahuré keş qeul nékerd, keş névake qırvané mı esto.

* * *

Loé gomı de hevé dot ceniya de viae biye. Ceniya asıqy viye. A amé kote werté qeşi, vake:

“Mordemené, pıry ra pers keré, dik ke qırva beno, diré diké mı esté; heto vi ra mérdé mı çino, pakune ki. Ez qırva sima dine. Pıry mı tolvé xo keré...”

Na welatte dı çé asıqu bi. Juye ra vatené çé Feqy, teké viny ra ki vatené çé Momıdy. Werté hurdy çeu de dismeneny biye, juviny ra mordem kıştıvy. Mérdé na cenike ki amevy kıstene. Cenike teniya menda ama loé na dewuzu de kota bıne gomé. Nika ju manga xo esta, ju bıza xo, dire ki dik u kergé xo.

Dewuzu xevere dé pıry. Pir Qemery lazé apé xo de niada, piya honde rae ra amé, senik mendo ke lazek geste bımiro. Dik vo, keleze vo; endi çı ke rast ame. Vake:

dunike

“Beno, ça nébo? Heya dik hurendya keleji néceno hama çineviayiye de dire diky ki raa Haqy de qırva bené. Dewuj lopé lopé çiyé ser keré, ma cem giredime...”

Cenike vake:

“De şime cé mi.”

Kote era ver berdy gomé xo.

Gomé ae ki jé gomuné vinu dı çısmey vi. Heto ju tené hira vi, uza nistenéro, heto vi tenéna qerar vi, uza kerdiv dunike, tede çiyé xo nénéro. Cenike astır kerdra, cajım kerdra vake:

“Sıma xéylé rae ra amé, naza ronisé, raoroşiyé. Ma ki nu hezir keme.”

“Beno tolıvy.”

Cenike çevér ra ke biye tever, pır Qemer şı gosé Cemaly vake:

“Pirenya to xére vo. Haq to ré xére kero.”

“Haq to ra raji vo. Tı ke nébiyené ez dina de era na rae nékotené.”

“Deqéna ma ré nu ané, cıranuné xo dawete kené. Endi se kena tı zonena, honde ki cayıl niya! Piyé to ke se kerdo tı ki hen kena. Virende pers ke saré gomu téde amo néamo, e ke néamo ça néamo. Juviny ra herediae kes esto çino. Herediayi ke esté juviny ra hast ke. Werte de jede xıraviny ke esté cı ré ceza bıbirne...”

“Sené ceza cı dine?”

“Çeza çıvawa; şeré jaré de qırvané bıkeré, beré cıranuné xo dé. Cıranuné xo sılayiye keré cı ré nuné béaré, domonu mırđ keré... Çı ke ame aqılé to. E ke aqılé to néame loé xo de mı ra pers ke, ez gosé to de van. Thomır cımtene ki rınd zonena.”

“Thomır cımtene zonan.”

“Lauku tené rındek vaze, kılamuné Sa Hatayi...”

“Ça yé Sa Hatayi vajine, yé Qemé Areyij, yé Sa Heydery, yé Sey Qaji nébené?”

gevij daene

“Nebené! Sa Hatayi ki marao hama zoné ey Tırkiyo cokao. Dewuj Tırki nézonené; Tırki ke gos da hen zonené ti zoné milaketu qesey kena. Wu waxt tersené. To ré duwa kené, bervené.”

“Zoné ma ke vajine.”

“Zoné ma ke vazé zonené ti se vana, wu waxt nétersené. Zono ke yé nézonené ey ra qesu vaze ke her ju famé xo ra hesav kero, xo ve xo ğaal kero, bifikiyo...”

“Yisala riyé ma şa néveno!”

“Tı hen zonena karo de xıravıno, karo de zoro. Meterse, reto, qolayyo. Niade ewru kotara rae vera su xo ré tolvıy péda kerdy. Ju roze de honde tolvıy. Buye, bısıme, duwa cı de, çıralıxé xo bıje so, Névané duwa, vané gılvang. Dire gomé vıny ké rasté to béré to ré beso. Dıma so pers ke tolvé piyé to kamji het de viyé, yınu ki bıvine. Dewe de werté wele de gevij daene ra rınd niyo.”

Nıka xo ve xo ğaal keno pir. Payız ke ame dewuj genımé xo, runé xo, thoraqé xo kené are, jede bené rosené, peru cené. Nafae ki Haqé xo ré, jaruné xo ré bare vezené. Wu waxt Pir Cemal thomıré xo ceno çeuné tolvı fetelino, cem gıre dano; weno, simeno, torvu keno are bar keno yeno çe xo. Helvet karé dewuzu ra reto, vake:

“Haqa to esta bıra, hama na kar mı ra jede laaqé tüyo.”

“Ça?”

“Tı mı ra jede zonena, zerrya to ki esta. Mı de niamede ke loé to de fetelün. Hama zerré mı pers kena hen zonena malo xamo ke pey ra thon dané kené zerré adıry je eyyune.”

Qemery riyé xo miroznaro vake:

“Karé mı esto. Mı xo ré karo de newe diyo. Dewuj ke bihesné reyna çıralıx mı nédané. Heto vi ra, mı ke pıreny kerde, tı çı kar kena? Sulala ma ra, mı ra dıma pıl tiya, keramete ki to ré manena endi. Ters çıvao, veze zerré xo ra berze adır, bıvésó şero.”

“Vınde hala peniya ma se bena?”

Lazek terseno.. Eve nézonayiye kotéra rae, kené ke pirený bikeré hama pirený karo de qolay niyo ke. Pir Qemery vake:

“Meterse; bena rinde bira, bena rinde!”

Riyé na lazeky de ke niada tersé yeno kuno zerré Qemery, Qemery weno qedeneno. Hen zoneno na lazek ke teniya era rae kuyo heté ra şero besenékeno chivé nu péda kero boro. Wunca tersé ame kot zerre, senik mend ke araç era ser kuyo.

Xo ve xo vatené gumano ke karo ğelet keme. Pirený, bavaeny karé mmo.

Dima posema biyené, nafae ki vatené: Pirený ra çı vejino ke. Serré de reé so çé tolvu, hala fiçaru de çiyé esto çino. Mordemy de ke çinevi cı ra çı cena! Çengé piry de vınetae tenéna rında. Heto ju ra çeveré dewlete de bigureo, heto vi ra werte de niya koçegé lazé apé xo vo, tey bifeteliyo, tenéna kara xo esta.

Qerar nédéné, vatené: “Hala werte ra tené waxt ravéro, névi ceremera yeme.”

* * *

Tever ra hewa ke biye gewre, kokımy ver, cenı, domony, cency dima amey çeveré gomi. Wayıra çeyi vake:

“Piré mi, sima oroşayra, ret kerd.”

“Haq raji vo...”

“Çiyé lozımo simaré?”

“Né, né! Sima karé xo de niadé!”

Cenike ceréra, gıloré xo démday şıye, xo dima Qemer fist ğaalo de xori. Xeylé serré cenike bi, viae viye. Centüné asıqu jé coamerduné xo cheky fetelnené. Heral ke veré pısa nae de ki sesadır esto. Zerrya xo ke çinevo yisu hen teniya tey bas nékeno. Dima posema bi. Ewru yisu çıyo hene guné mearo fikiré xo. Werté pir u tolvu de qeso hene rınd niyo. Xora ver ra qesey kerdené, vatené: “Kerameta Mérxaş zofé viya hama

azé Mérxaş ra taé şiyé tolivuné xo de zewejiyé cokao kerameta xo biya keym.”

Aşiru téwerte de qesey kerdené. Na riwal ra endi tayine piré xo qeul nékerdené, néguretené çé xo. Zerré xo bi teng ame ke vazo “Kerameta yinu!” Névake. Ey ki yima nékerdené hama, cı ra nune vetene cı ré wes amené.

Ustra vake:

“Ma tever ra tené hewa bijerime.”

Hata çever şi, lazé apy ki kotra dime. Dewuzu nézona ke se keré. Qemer çever de vînet, cerara amr da:

“Karé xo bas keré, ma hata ke ameyme.”

“Heya piré ma, sima ret vé.”

Mordemeké kokımy lazéké loé xo ra vake:

“Kutku ré wayir vejjié!”

Lazek piru dima vejjiya tever.

Piry şi feteliay peyser amey ke dewuzu her çi kerdo hezır. Dire diky sarre birné, kerdé werté nuku, sorvike pota. Pilav pota; koty ra ke péda kerdo seker wuwe de vilesnoro ardo loe de noro. Na çineviayiye de piru ré xonça de hewle naro, nuno de hewl ardo.

Keş ra thua pers nékerd, şi heté lozine de niştro. Pir Qemery duwa xonça dé cı. Desté xo kerdyra tené lima; keş nézone ke se vano. Dıma qocıky gurety nezeliayde sorvike. Dewujy sas biyé feké piru de niadané. Pir Qemer nuna soj keno gude, feké xo kenora, nu erzeno doym, sorvike keno qocıke ano verdanora ser, feké xo de dire rey çarneno, gula xo ro keno war. Werte de gosé lazé apé xo de vano:

“Dereza, mı to ra vatené, to yima nékerdené. Na pasaeny zuvy koty kunara to dest? Nu to ré tolivy ané, wuwe ki hénı ra yena. Buye, bısıme, kerameta khalıkuné ma ré duwa bıke; meterse néqedına.”

Derezay vengé xo névet, Qemery ke se kerd ey ki hen kerd. Soder ra nıka lokmé nu gula ey ra war néşıyo. Veré çımuné dewuzu de nu werdene ra sermaené hama se kero endi, Qemery de niadené qocıke pét pét berdené feké xo. Vésaniye

xıravına, lao, Haq dısmené mordemy eve vésaneny tepis mekeró...

Dire deqey werte ra védrá ranévérđ xonça sero astıkuné diku ra qeyir thua némend. Wayıra çeyi ver de, dire çeney dıma amey, xonça fiste hawa berde.

Cencé qavuné tholu de niada niada vake:

“Masala, yıřta piruné ma ré masala!”

Kokımé herediya, vake:

“Lao vengé xo berz meke! Piry nuny sero teniya niyé.”

Lazeky na qesu ra thua névet. Piru de niada, xonça sero dı mordemy vi. Zuvy kes néasené. Pers kerd:

“Zuvy kam esto?”

Kokımy vake:

“Roé Mérxař, mılaketé xo téde loé yinu de nuny seroé.”

Tersé kot zerré lazeky, rezefiya, vake:

“Hele hele! Çıyo hene qe aqılé mı néame!”

Kokımy qesé xo tenéna kerd derg:

“Ez to ra qeséna vaj?”

“Vaze apo!”

“Mı nıka yima kerd ke né pıryé!”

“Koty ra yima kerd?”

“Pıluné ma vatené pıry jede wené. Hermuné yinu sero mılakety esté. Mı nıka yima kerd ke piruné ma mılaketé xo gureté amé çe ma, gomé ma kerdo řen. No ra tepiya mal gaé ma bené jede, run thoraqé ma beno deyra, cüné ma bené hewl.”

Cency yima nékerd. Çond asmyo çımé ey era goşty nékoto. Nıka ke na xonça béardené veré ey de ronéné ey ki teniya kerdené pak ustenéra. U waxt seweta ey ki vatené: Mılaketé ney tey wené! Tersuné kokımu ver vengé xo névet.

Xonça ke berde, pir Qemery kırsıyé xo peyser Nuné xo werdiv, pızé xo mırd vi. Nıka guné pir cem gıredo, adır kuyo. Waxt amo resto. Lazé apé xo ra vake:

“Piré mı kerem ke!”

Pir Cemal xulpa, gula xo kerde pake, dıma vake:

“Cirané sıma tédé naza ré?”

Wayira çeyi vengé xo névet, ae vera kokimé qesey kerdené endi:

“Heya!”

“Xevera péroyine esta?”

“Péro amé, huzır deré. Dire cency maly ver deré. Amr kena yinu ki béarime huzır.”

“Thua nébeno. Herediayi esté werté sıma de?”

“Çiné piré ma...”

“Sıma ke çiyé sero nohuré, juviny ra qeso de xıravın vato, juviny ra herediye cemy ra avé guné sıma hast keme. Haqiya juviny cı dé, juviny raji keré. Cemé ma xırave mevo.”

“Haq raji vo piré ma, werté ma de çiyó hene çino.”

“Xonça Mihemmed-Woli de werd, sımıt; xéré sıma di. Duwa dé xonça sıma, Haq qeul kero...”

“Haq raji vo!”

“Belqia werté sıma ra ju raa Haqy nézona, dest ra, fek ra, endi pise ra; xo ré wayır névejiyo; kes ke nézono mılakety zonené. Her çi kıtavé yinu de nivisbiao, yé wanené. Yinu ré tari çino, her çi roştyo, zolol aseno. Nıka ke mevejiyo peniye de vejino.”

Keş ra veng névejiya. Pir Qemery zerré çeyi de niadené. Dewuzu çond serrıyo ke pir, rayver, bava çıvao nédiyo. Hen zonené hewzé asmény de çıxaş mılakety ke esté koté era na di piru amé zerré gomé yinu. Ju roé Mérxaş, roo pil koto herey, deqéna veng dané ey; ey ki ané zerré gomé fıqaru. Gomé fıqaru beno roşt, beno bereketin...

Dewujy biné asmény de tehiya vi, neçary vi, cayily vi. Kam çı zonenó biné hewzé asmény de çıxaş dismeniye, çıxaşy xıraviniye, çıxaş zoty, çıxaş néwastoğy esté. Fıqaré dewuzu, tehiya yinu de çıtury bas keré. Yılam ke mıneta Mérxasu lozıma. Duwa pir rayveru, duwa bavau ke névo çıtury wuzmé néweşiye de, wuzmé néviayiye de, wuzmé mordemé xıraviny

Hengaj

de vejyê. Teniya bese nékené. Guné duwa pir rayveru, duwa bavau yinu sero vo.

Çond serryo linga piru era gomuné yinu nékota. Ewru Haq yé ardé era xo vir, raa di bavau çarna arda gomuné yinu ser. Nika duwa yinu bena sevev, bené rindy. Haq wastena yinu qeul keno endi. No ra tepiya çimé Haqy yisala yinu seroo. Endi feké vergu giredino, niné mal gauné yinu néwené. Xıstıke, tewraniye néjdiyê gomuné yinu nébena; mal gaé yinu çor nécené, qır nébené. Mineta pir rayveru kuna vireniya eskeré kafiry, tertelu ra xeleşiné...

Piry vake:

“E ke henyo cemé xo gire dime.”

Thomiré xo guret dest kerd piro:

Thomir cınitene sinata pi u khalıky viye. Cemaly ki thomir rindek cınitené. Desté xo dimé thomiry sero reqeshiyené; dewujy heyran heyran qayité cı biyené. Dest de thomir Pir Cemal nika mordemo de pilo endi.

Kokımu vake: “Ya Haq! Ya Xızır!” Cenü, domonu, cencu tédıma vake “Ya Haq! Ya Xızır!” Vengy zerré gomi guret kerd pır.

Gilé na kou ra wodeta ke cedy ra menda, wodeta ke hozor serre, di hozory serre no ra avé ra méres menda, werté a wodete de caé thomiry yiyé vinu ra berjené berz vi; namé thomiry yiyé vinu ra avé vajiyené. Hengaj héga de viye, musene cün de; biros, kundéz raa hénı de; meske, manıke, postık dunıke de; tıfong sayd de, cıl waxté hewny de amenéra yisony vir. Hama thomır... Caé thomiry yiyé vinu ra her daym berz vi. Yısu eve thomiry kılamu vano, veng dano Haqy. Haq her waxt, her ca dero, çé Haqy her cao; kam ke se kero Haqy ra eskerao, vineno; kam ke se vazo hesneno... Kamy ke juye ra has kerd, bi esıq; thomır ki rindek cıneno. Hardé na hety de raa Haqy eve thomır ramına, werté mılety de bena qeul...

Nika pıry gureto desté xo, dewuzu vera veng dano Haqy. Dewujy nézonené ke pir se vano, hama yısu qesé xo Haqy ré vazo, thomır rindek cıneno. Dewujy ki werte de vané:

“Ya Haq, ya Xızır, ya Mihemmed, ya Oli!” mineta xo kené, cení téverver de bervené; çimu ra hêrşy rijiné, lısku ra gır bené; cení eve gilé leçeguné xo hêrsuné xo kené pak.

Pir amo thomır cineno, veng dano Haqy, veng dano Mérxaş. Roé Mérxaş, dewa Mérxasu de, dormé boné Mérxaş dero heral. Piry ke veng da era roé khaliké xuyé pily, ey ke veng guret kuno era rae yeno loe. Roé Mérxaş ke çever ra kot zerre, pir wurzeno pay, lozine ra adır ceno fino feké xo, eve tû, eve gilgêjy sanenowe. Cem bas beno, pir sono posté xo de nisenoro.

Pir Qemery cı ra vativ:

“Pireny kerameta cedé maa. Pi ke şî haqiya xo, keramete lazé xo ré, azé xo ré caverdano. Qe meterse, adır kotene karo de qolayyo...”

Pir werté kılamu de vinet, namé taé cau mordy, vake:

“Wayiré mı hao Vilé Şejere dero, nıka kot Merxine; pul ra ame naym; kot peé çevery; çever rakeré!”

Dewuzu çever kerdra, pir hurendya xo ra ustra şî lozine ra bhilingé guret fist feké xo. Jimely véşay, lewy véşay. Piry reé vake: “Ya Haq!” zuvy thua névake. Thomır est hard, dewujy kerdy vıla, vost çever ra bitever; Pir Qemer ki kotra dime, bivindy şî.

Dewuzu nézone ke se bi.

Tené hurendya xo de vinety, taé waxt ke kot werte piru dıma bitever ke kes caé néaseno. Kokımu dave qoruné xo ro, téwerte de vake:

“Piré ma sırr bi!”

“Piré ma sırr bi!”

Cencu pers kerd:

“Sırr biyaena piru rında, xıravına?”

Kokımu vake:

“Nézoneme! Guné qırvané xo bijerime şime jara Mérxasu, zonaegü ra pers keme.”

Pir Qemer ke çever ra bitever niada ke Pir Cemal sari ser şiyoy, koto werté vore, lewuné xo, feké xo keno serdın. Ey

ki taé vore kerde lopa xo, pé lazé apé xo guret, kotra raa dewa xo. Ey zonené ke nüya fek véxae raceré peyser şeré, dewuj qiymet cı nédané...

Dewujy vejay tever, dormey kerdy sae, çiley fiştra cı dormé bonu de, feké deru de niada, nata bota veng da; hama caé rasté piru néamey.

* * *

Dewuj a roze ra tepiya kata ke şiyené na hekate qesey kerdené, vatené:

“Piré ma sırr bi!”

“Veré çımuné ma de piré ma sırr bi!”

“Nézonon rında, xıravına?”

Tayine vatené:

“Sıma ré qıswete mevo, rında. Déma her waxt roé yinu uzau ra fetelino, çımé xo sıma seroo. Kamji gome de sırr biyé uza jara sımaa endi. Thomuré yinu désé yé gomi ra darde keré; no ra tepiya şeré qırvané xo uza bikeré.”

Tayine ki vatené:

“Rınde niya. Déma werté sıma de mordemo de qılérın biyo, pir cenc viyo nézono. Wayiré pıry ke koto zerré gomi, hauré cı biyo; kuyo pıry ra gureto gome ra veto.”

Hekate werté aşıru de qesey biye, biye ağme şıye. Kamy ke hesné juye ki xo ra kerde ser. Hekate zerré gomu ra vejiye, biye hekata aşıru.

Endi gilé kou ra kam ke rasté kamy amené, vırende hal wusıl pers kerdené, dıma cıré na hekate qesey kerdené. Vatené:

“Fıla ca de pıry şıyé ke cem giredé sırr biyé.”

“Pıry sırr biyé hama nézoneme rında ya ki xıravına...”

* * *

Xevere biye vıla, démdiye, biye gündelike, hata bıné tüya şae amé.

Mordemé şiyené dewu ra pars kerdené aré ardené déné domonuné xo. Linga yé mordemeky kota era na gomi, dewuzu cı ré qesey kerdo, wo ki amo Ap Simayily ré qesey keno.

Ap Simayil bilané welatyo. Kokımo, zof kokımo. Honde dina diya; biyo saadé dostaniye, biyo saadé dısmeniye. Ey dostaniye ra has kerdo. Dısmeniye ra ver çarno, heté dostaniye ser şiyoy; honde cematy kerdé; werté aşıru de feteliyo. Vané kam ke cemat de haqiye dıma fetelino, ey riyé Haqy diyo. Haqiye namé Haqyrawa. Kam ke raa Haqy ra eve haqiye şiyoy, rozé ama biyo wayiré dulgere.

Wo ki nıka wayiré dulgeroy; wayiré dulgera bilaniye.

Ap Simayily vengé xo névet, hata peniya qeşı mordemek gos da. Key ke mordemeky qesé xo qedena vake:

“Ez mordemé xo ré qeso rast vaj!”

“Vaze apo.”

“Mordem hen ju rae de sırr nébeno nésono. Şero, ro sono, lese nésona. Kam ke nüya qesey keno zury keno.”

Mordemeky nézona ke se vazo. Gılé na kou ra kam ke feké xo kenora vano, pıry sırr biyé; Ap Simayil vano né. Pers kerd vake:

“Ça apo pıry sırr nébené?”

“Mordem sırr nébeno. Sırré mordemy lese de niyo, aqıl dero, zonayis dero. Guné yısu juviny de qesey bıkeroy, téwerte de piya bıfikiriyo ke sırré xo vejiyo béro werte. Yısu guné eve fikiré xo kar bıkeroy ke kerameta xo vejiyo. Heya yısu seweta pıru, seweta bavau qesé vazo nébeno; névazo wunca nébeno. Rasta xo nawa ke: Hata nıka xéré yinu keş néresto.”

“Ça hen vana apo?”

“Se vaj bıra, xéré yinu bıviyené aşıry nüya kotené téwerte? Mılety juviny ré honde neqeny, honde xayineny kerdené? Nékerdené. Vané: Sarré mory ke kamji het ser şı dimé mory ki wo het ser sono.”

“Heya, hen vané!”

“Serese mory ke kamji het ser şı dimé / pozıra mory zı @ het ser şıno !!”

“Welaté ma de sarre kamo, dim kamo juviny ra cera nébené. Rind xıravın koto téwerte, kes besenékeno weçino, cera kero...”

* * *

Pir Qemery lazé apé xo thız kerdiv ke pıreny, bavaeny bıkerö, şıvy fek fırné xo vésnavy peyser amevy. Taé waxt dezé dirvete ra besenékerd feké xo rakero, lokmé nu boro. Ceniye posté voreky ra réuke vıraştıv sorvıke potené kerdené zerré na réuke, fek ardené fıstené feké Cemaly ke sorvıke bısmıo, boro, dirveté xo weş vé.

Pir Qemery niada ke Cemaly ra xér névejino, lazé apé xuyé viny guret loé xo. Hefté ke kot werte Pir Qemery pıro newe fıstra xo, şı diaré Pir Cemaly. Pir Cemaly Qemer ke çeveré boné xo de di kırşı guret kuya pa. Pir Qemery xo naro, kırşı şı gına sarré pıré neweyro. Lazeky pé sarré xo guret çever de meredıyara.

Pir Qemery niada ke Cemal hona zof hérsıno, rema şı.

Pir Qemery besenékerd lazé apé xo pıreny némısna, hama lazé apy adır rınd naskerd. Reyna néjdiyé lozıne nébi. Hama hekata xo welat de ağme bıye şıye. Dewuzu vatené:

“Pıré ma sırr bı!”

“Pıré ma sırr bı!”

“Nézonon rında ya ki xıravına.”

Aşıra Mérxasu ra kam ke rasté Qemery amené vırende nüya vatené, dıma ki bıne zımélu ra huyené.

AP MEMED ESMERY NÉAME

Dormé xo de niadé, mordemé heneny dormé sima de ki esté. Eve ġeriviye sima de niadané, tenik tenik, hurdi hurdi qesey kené. Rozé kuné era rae soné, reyna peyser niné. Hama sima hauré cı nébené.

Ap Memed mordemeko de kokım vi, wusary ŝiyené dewe, payız amené suke. Kokım vi, néwes vi.

E ke amené suke aqlé xo dewe de mendené. Key ke amené loé ma, miané xo sanené dés, tezvé xo gıra gıra untené, bıné çımu ra menqıa menqıa dormé xo de niadené, maré hurdi hurdi qesey kerdené. Ma radi vime ke ma ré qesey bıkerö, ma ki gos dime.

Rozé vınet tever ra niada niada, pé qayıl nébi, vake:

“Na dina rındeka, wesa; hama zof xıravına.”

Ma pers kerd vake:

“Dedo, xıravınıya xo çıvawa?”

Vake: “Xıravınıya xo nüyara: Kamji hety ser kas keré hen bena derge sona. Sıma sıma vé, hauré xo vé. Hauré xo nébi, kam çı zoneno va kuno sıma ra sıma kata beno.”

Ma pers kerd, vake:

“Zuvy çı zonena apo, ma ra vaze.”

Huya, vake:

“Ez ke çı zonon sıma ki ae zonené. Kılmé qeşi cenike keymya coamerdyä, coamerd keymya ceniko. Ceniye vo,

coamerd vo; kes teniya bese nékeno az berzo. Guné tanya xo téser keré.”

Roza de wusary nistro arave ši dewa xo. Şi ke hégauné xo bıramo, bağ bağçé xo ré wayriye bikero. Cüné xo vezo...

Ap Memed esmery dewe ra néame.

PALA HESE

Ça cı ra hen vatené rınd nézonon. Beno ke cenciye de jimélé xo qolınd viyé, derg viyé cokao. Waxté de riwalé jimelu ra Apé mı Dursıny ra vatené Gorki. Beno ke na hekate ki henya.

Mı ke Pala Hese naskerd kokım vi, néwes vi endi. Vatena virenu, endi çımé xo hard de niadené.

Çüya xo dest de, hen feteliyené. Amené veré qewa de nistenéro, hira hira qesey kerdené. Vengé xo wes vi, zolol vi. Juye ki wayira qewa biye, yilam ke kotené era ae.

Qal ardenéra cenciya xo sero qesey kerdené. Fabrika de çitury gureo, çitury koto grev, Vehbi Koç'de çitury qesey kerdo, haqa karkeru çitury gureta. Ardené era xo vir rozuné virenu sero qesey kerdené.

Ap Hese cigere ra néwes vi, hen werte de şiyené tortory. Jede ke bi néwes çe de kotenéra; e ke bi rınd amené qewa, ma ré qesey kerdené. Rozé mı pers kerd, vake:

“Apo, ti koty rawa?”

Ey vake:

“Ez Qers rawune.”

“Apo, heté sima de aşiry esté?”

Desté xo sanara, vake:

“Heya, ça çinevé! Zofyé! Her ca aşiru dest dero.”

“Name aşira to çıvawa?”

“Aşira ma ra vané Mılu...”

Mı vake:

“Mılu xanedanyé, wayiré lozıné, wayiré qeşiyé, wayiré çılayyé!”

Ey vake:

“Heya; yé ma téde henyé.”

Mı wunca pers kerd:

“Tı se kena apo, tı mileny nékena?”

Huya, vake:

“Téde zura lazé mı, téde zura. Hata nıka xéra yinu resta kamy?”

Rametiya Haqy şero ero cı, roza de payijy şi haqiya xo, réça de hewle zerrya bela ma de mende...

ROZA DINA AMAENE

Qulo vire seré serra xo, roza ke amo dina, a roze nézoneno. Ez ki nézonon moa xo ra key büne. Keş qıymet cı nédéné ke! Heto ju ra ki wendena kamy biye, kamy bese kerdéné hesavé waxty bicero, caé ra bınusno!

Ma ke misal bicere, taliyé domonuné nıkay zof rındo; yisala tenéna beno rınd. Guné rınd vo. Rınd ke nébi honde wendis, honde gureayis, honde zamaty untene çınay ré beno.

Roza dina amaena xo nézonon hama meraq ki kon. Rozé mı moa xo ra pers kerd vake:

“Daé ez çondy sery deruna?”

Moa mı, mı de niada, vake:

“Tı hona domoné vijerya.”

Ez heredüne, mı vake:

“Heya, vaze hona domoné kurnıka, domoné dangya.”

Huye, vake:

“Se vaj, moae ré henyo lazé mı; moae bena kokıme, domony pil nébené.”

Nika serré mı bhoncas ra jederé endi. Vist hotine de universita qedené, vist hot seryo malımeny kon. Honde mordemy naskerdy, büne wayiré honde havalu, büne wayiré dost u néwastoğu. Wodeté dinao; dosté yisony ke esté, néwastoğé xo ki bené. Honde televey kerdy pil, rusnay. Rozé amé moa xo ki berde fiste biné wele.

Wodeté na rozo, domony yené pers kené:

“Malimé ma, seré serra to kamji roza? Tí kamji roze ama dina?”

Moa mi yena era mi vir, giré yeno kuno veré gula mi, kelacer bon; nézonon ke se kerine; coavé xo çitury bídine. Malimeny; na sínata péxamberu, bena helqa kuna vilé mi; bilaniye hermuné mi de bena baro de giran. Binde manon, besenékon hawa fine.

Ax ke yé rozé rindeky, yé rozé delali vérdy ra ši, ma qıymet nézona. Se beno ke reyna peyser béré...

NA RAE KATA SONA?

Apé mî Ali hešta u new sery dero. Xéylé feteliyo, xéylé dina diya, zoné xo weso, rindek qesey keno. Çıvao ke, çıyo ke ez cı ra has kon, wo has nékeno; wunca ki juviny de rınd niadame, endi jede senık qesey keme, hal wusilé juviny pers keme.

Veré qewa de rasté cı amune pers kerd:

“Apo, raa dina kata sona?”

Desté xo sanayra, vake:

“Ça mî ra pers kena, nustog tiya, tı hekatu nusnena, kıtavu vezena.”

Riyé apé xo de niada, e ke apé mî hêrsino. Beno ke xéylé waxto mî apé xo nédiyo, pers nékerdo cokao. Haqa xo esta, ğelet ma cencu dero. Yisu guné kokimé xo pers kero, cı ré wayir vejıyo.

Hama nüya ki nébeno. Guné ez ki biné qesé apé xo de memanine.

Mı vake:

“Heya apo, kıtavu ez vezon. Namé to ki esto yé kıtavu de. Thua çıyo xıravino ke tı mî ra heredina?”

Apé mî posema bi, nata bota niada. Bilaniye nüyara. Herediayiye, hêrs, pérodayiye çınay ré bena. Apé mî nae rınd zoneno. vake:

“Se vaj, herkeş xo ré raé péda kerda sono. Rae kata sona ezo fiqare çı zonon.”

Bara herediayiye kote mî; mî vengé xo kerd berz vake:

“Apo, ti rınd zonena hama ma ra névana.”

Taé waxt vengé xo birna, nata bota niada. Apé mi heredino hama moveté xo ki mi ré hesrete nékeno. Çaé xo fist huré, xo ve xo tené ğaal kerd, vake:

“Rae caé nésona Yismayil, rae hurendya xo dera; herkes a raera sono. Hama kam ke šiyo, hata nıka peyser néamo. Riyé dina pers kena, yé tayine tede réça xo esta, yé tayine ki cı ra thua néaseno. Çı waxt amé na dina, se kerdo, se nékerdo; veré çımu de qe thua çino. Haqa xuya ke peniye de mordemy ra réçe bımano. Réçe ke némende çımay ré beno.”

Suka gırse de xéylé feteliya, xala mi ke šiye haqiya xo, wo ki ši dewe. Domony amey péser vake dewe de bu virajime. Hama yinu caé boné khalıké xo néwast. Vake diaré deri de bu virajime. Apé mi qayil nébi. Vake: “Tové Haqy vo, boné Badé Mirzali page vo, sima şeré zuvy ca bu virazé.”

Hurendya boné khalıké xo de bu virast. Çıvao ke çımé xo ke kotéra baxçuné vırenu, vané biyo néwes. Baxçey hurendy de mendé çıvao? Téde biyé mere. Honde gureayis, honde emeg koto era vay ver šiyo.

Nıka dewe dero, weşiya xo uza rameno. Haq amré pily herey cı do, roza ey roşt kero.

Piska Sıra

QILATÜ ÇIVAO?

(Piyes)

(Sahne: Veré perda de ju çeneke, ju mordemek. Pey de hewa gewra, pulé esto. Puly sero qilattüyé aseno. Çeneke eve piyé xo ra koté era rae, soné ware. Çeneke cenca, vist- vist u ju serre dera; pi kokimo, hem ki néwes. Cenciye de cığara jede simita, piska sure ra biyo néwes. Solixé xo nino. Rae ra néşikino pét şero. Ware duryo. Peé pulé de, néjdiyé geme dero. Çeneke piyé xo de niadana, pers kena)

Çeneke: -Bao rında?

Pi: -Se kerine, endi rınd xıravın, guné şime ware reşime.

Çeneke: -Bao, na oroj ke qediye waré ma peé yé puly dero.

Pi: -Heya çena mı, jede némend. Meterse some reseme ware.

(Tenéna ke soné hewa bena tariye. kokım gıra maneno, kuné herey. Tari de endi kes néaseno, bıaso ki nasnéveno. Çımé çeneke seré puly de kuné era qilattüyé. Tersena, vındéna. Pi çeneke ra pers keno)

Pi: -Se bi çena mı, ça vıneta?

Çeneke: (Vengé xo kena senik) -Bao, puly ser ro çiyé esto. Nézonon çıvao!

Pi: (Niadano, béqerar maneno) -Heya çiyé esto, hama mordemo zuvy çiyö nézonon.

Seder heker

Çeneke: -Sono ero mordemy. Hama dızdo, jevego;
çıvao?

Pi: -Beno beno. Niadana eskero.

Çeneke: -Esker na tarıde nazaura ero çınay cereno?

Pi: -Dızd ero çınay cereno?

Çeneke: -Vano ware ra çiyé bitirine.

Pi: -Ware de çı esto ke bitiro; téde birro, kemero kuço.

Çeneke: -Heya.

Pi: -Né, né! No dızd niyo.

Çeneke: -Dızd ke niyo çıvao?

Pi: -Ez van kemero.

Çeneke: (Niadana)- Belqia birro.

Pi: (Seré puly zoneno) -Né, puly sero bırr çino.

Çeneke: -Belqia gao, amo uza meğel biyo.

Pi: -Belqia manga.

Çeneke: -Verg nüya vindeno bao?

Pi: -Hala rınd niade, lewüno nélewüno...

Çeneke: (Niadana vana) - Nélewüno bao. Hen zonena
heso amo rae sero vineto.

Pi: -Hes xıravino, qewetno. Yisony cher keno.

Çeneke: -Belqia mılaketo. (Rezefina) Bao ez
mılaketura zof tersen.

Pi: -Mılaketura meterse çena mı, qulé xıraviny ra
bıterse. Namé Haqy ke dawé mılakety bené vındy soné.
Yisono xıravın hen niyo. Né mordemy ra terseno, né Haqy ra.

Çeneke: (Niadana vana) - Bao qılatü lewuyara.
Hurendya xo ra wustra...

Pi: - Çımé mı seder nékené, qılatü sono ero çınay?

Çeneke: -Sono ero mordemy. Ez vaj no qulo. (Tenéna
niadana) Heya, na cenika. Fista pırao. Pésé xo hıraé.

(Aede cenike pıse pıse hesnena veng dana)

Cenike: -Mursa, Menus... Sımaé?

(Çeneke veng cena, bena sa)

Çeneke: -Bao, na moa mına.

Pi: -Heya, vengé ao!

Çeneke: (huyna) -Zerré dı deqeyde çı ame aqilé ma.
Cenika fıqariye kerde jeveg, kerde esker, kerde dizd, kerde hes.

Pi: - Waxt xıravino çena mı, cokao. (vengé xo keno tenık) Névo tı moa xo ra vazé çena mı, ma ra heredına...

Çeneke: -Né, né! Moa xo ra névan.

Cenike: -Sıma ça honde koty herey?

Çeneke: -Daé, dewe ra herey vejayme cokao kotyme herey.

Cenike: (Yıma nékena) -Heya, heyaa! Névana piyé mı néweso besenékeno endi rae ra şero, vana dewe ra herey vejayme.

Pi: -Hen zonené tı jé vırenya. Tı ki endi jé mına. Kam jé vıreny mendo ke ez bımanine?"

Cenike: -De béré, de béré! Se kerine, kokımeny Haqy rawa.

Pi: -Her çı Haqy rawo. Ver ra wodeté xo nüyaró.

Xozan
gevi) dayere

CIRAN DISMENO, DOSTO?

(Piyes)

Sahne: (Ju çeneke, ju ki lazek. Wa u birayyé. Çeneke dewe dera, lazek suka girse ra amo. Hard kerdo di letey. Çeneke leté juy sero, şundor de vineta biraé xo de qesey kena.)

Bira: -Waé, hardé ma kotyo? Şundor béltüyo?

Çeneke: (Qesé biraé xo ré qayil nébena) -Heya, haqa to ki esta. Welat cevarda şiya, nika mal milké piyé xo, milké xo nasnékena. (Desté xo sanenara) Suka girse, suka girse ez to ra se vaj. Wa u biraé ma, ded u derezaé ma, der u cirané ma, ma ra gurety eşt peé hot kou; milké pi u khaliky kerd xozan. Kerd hardo yava.

Bira: -Waé, xozan çivao?

Çeneke: (Huyna) -Xozan... Xozan hégao.. Hégao ke wayiry néramito wuo. Hégao ke milké mordemy niyo, hégao ke heré sary te de gevij dané, gaé sary te de megel bené; hégao ke domoné sary te de ciyé xo kené, wuo. Xozan raa sarya. Sar paynenoro ci sono. Xozan... Xozan caé xozuno...

Bira: - Waé hégao ça kené xozan?

Çeneke: -Ça kené xozan... Xozan nékené, eve xo beno xozan. Wayiry endi qefeliyé, bese nékené biramé; hégao ra wumidé xo némendo cokao. Ser ro sary de pérodaene wayiry ré endi wes nina, bésar biyé, kené xozan. Vané xéré xo ma nérest, ciranu reso. Xora cira ki dost niyo, dismeno, dismeno. Dismeno qano.

Bira: Ciran çivao?

Çeneke: Ciran dismeno... Ma key cirané xo ra hata nika xér diyo? Roza Haqy juviny pémemé ke pérodime.

Bıra: (Yeno era xo ser, waa xo de niadano) -Waé!

Çeneke: -Se vana ro? Wunca mı ra çı wazena?

Bıra: -Xéylé waxto tı uza hen jé réute pay ra vineta. Né avé sona, né peyser yena. Ça hen pay ra vindena? Gamé ke bota şeré se beno?

Çeneke: (Riyé biraé xo de niadana) -Hew! Bıra hen zonené tı na çe ra niya. Hen zonené zerré gonya to de gonya sary esta. Qesé to hen dez dané yisony.

Bıra: -Waé meherediye, nézonayiye henya. Hala vase ça uza jé réute biya derge.

Çeneke: (Vengé xo kena berz heredina) -Bıra, bıra... Bırao xéğ, naza şundoro şundor. Niade, kemery néro, xete wunta. Xete ra nat yé mao, xete ra dot yé kutkuno.

Bıra: -Yé kutkuno?

Çeneke: Heya, yé kutkuno.

Bıra: -Waé kutıky kamyé? Key biyé wayiré milky?

Çeneke: -Ero mı şiyaset mefiye. Nézonena, cayiliya xo ra bısermae. Ayvo endi. Kutıky, derezaé piyé tüyé.

Bıra: -Derezay derezayyé, ça bené kutıky?

Çeneke: -Çeo hene thomora kutıky rao. Qe soné ero quly. Cıraneny nézonené, mordemeny nézonené. Kerga xo verdanéra vozena yena hégaé ma, bıza xo xeleşınara yena hégaé ma de çerené. Domoné xo yené ciyé xo hégaé ma de kené. Kutıké xo veré çeveré ma de loené.

Bıra: -Se beno, hégao xozano.

Çeneke: -Heya, se beno. (heredina) Xozan xozané mino, thua yé yınuno. Şeré hégaé xo de bıkeré, ça yené hégaé mı xerepené... Xora xozan névo ki henyé. Ride niadé, névana cısné quly raé, vana cısné milaketu raé. Mı par genım ramıt, kerguné yınu ruçkııt, tola kerd. Esmer ki vake héga raoroşıyo; mı névake bıne lingu de şero...

Bıra: -Waé, tı ki hégaé yınu kuye.

Çeneke: -Tové Haqy vo! Tové Haqy vo! Pi u khalıké ma ra nat, ma ré men kerda hesa yınu. Dına de lınga xo cı néerzeme.

Bıra: -Çı esto werté ma u derezâu de?

Çeneke: -Hele hele! Hen zonena no na dina ra niyo. Néro ma seweta şundory çond rey dapéro, çond rey sarré juviny sero şepi sıkıty.

Bıra: -Çond rey?

Çeneke: -Némorino ke yisu bımoro. Reé wuwe sero dapéro. Yinu wuwe birnéde, piyé mı dave derezaé xo ro, sarre sıkıt. Sero koty mekeme, çor serry şi mekeme amey.

Bıra: -Peniye de se bi...

Çeneke: -Khalık merd; piya şi cınaza. Se keré amey huré.

Bıra: -Zuvy?

Çeneke: -Reé ki ceniya ey bolmis bivıy, çena xo kote xozané ma. Honde vas, honde viliky biné lingu de şi.

Bıra: -U waxt ki dapéro?

Çeneke: -Heya. Sero yinu bojiyé bıraé miné pily sıkıt.

Bıra: -Cenike se biye?

Çeneke: -Xıravıny ré se beno! Qewğa ke cera biye cenike ki améra xo. Xo ra ceniye yinu zof vısonıkyé. Qewğa ke biyetéra hen tey soné.

Bıra: -Reé ki tı bolmis biya, yenora mı vir.

Çeneke: -U waxt ma riwalé to ra dapéro.

Bıra: -Riwalé mı ra?

Çeneke: -Heya, riwalé to ra. Khalıky to ré tirqemane vıraştıv. To kay kerdené. Tira to xeleşiyera şiye xozané yine. Tı berva, ez şüne ke tira to béary, amey péser, koty vireniya mı. Vake to paynoro şundory. Nezeliayde mı. Hen néviyené ez bolmis biyené! Ceniye ma loé cenüné yinu de jé eskeré Samyé.

Bıra: -Ju lazeké yinu bi, havalé mı bi.

Çeneke: (Riyé xo miroznenara, zirçena) -Hen mevaze, hen mevaze... Noloty şero havalenya yinu. Nolot şero dostenya yinu. Dostenya yinu dostenya mory ra xıravına. Ver de riyé to de niadané, bhošta xo ke çarné jé mory dané pede...

Bira: - Waé ça hen vana. Raa hêni de rasté mı ame, eskeriya xo newe qedena...

Çeneke: -Eskeriya xo qedena se kerdo. Mı ki di. Bostu de kemere sero niştivro dormé xo de niadené. Zurro qefçıl. Pırnıka xo çewta. Çımé xo hard u asmé de ju niadané. Çımo ju vano ronise, çımo vi vano sıl dérs meke, raurze şime. (huyna) A roze şıyo sayd, deste thol amo. Se kero, Haqy cı néda ke. Besenékeno ke tıfongy rast bicero. (Destuné xo kenara. Desto ju hard mısnenoro cı, desto vi asmé) Çımo ju na het de niadano, ju na het de. (Desté xuyo rast kena derg) qerqesune ki nıya sona. (Hüyna) Zarancy ki çef kené.

Bira: -Waé, nıka gamé ke avé şeré se beno?

Çeneke: -Haq nékero, téde qefçılıya. Hardé pi u khalıké mı, mı ré beso, ez ça lınguné xuyé paku qılérın kerine...

Bira: -Waé, lazeky mı ra qesé vake.

Çeneke: (Heredına) -Ez se van, wo se vano. Mı se vake to hesna néhesna?

Bira: -Hesna, ça néheşnıne!

Çeneke: -Şıya suka gırse hekaté vıreny xo vıra kerdé. Wae se vana vazo, qe gosro ser nénano. Qese gosı ju ra kuno zerre, gosé vıny ra pereno sono...

Bira: -Lazeky vake piyé xo rusnon waa to wazon, pers ke hala zerrya xo esta çına...

Çeneke: (Vındena, xo ve xo ğaal kena, eve vengo tenık pers kena.) -To se vake?

Bira: -Ez se vaj, lazek zerrya to pers keno.

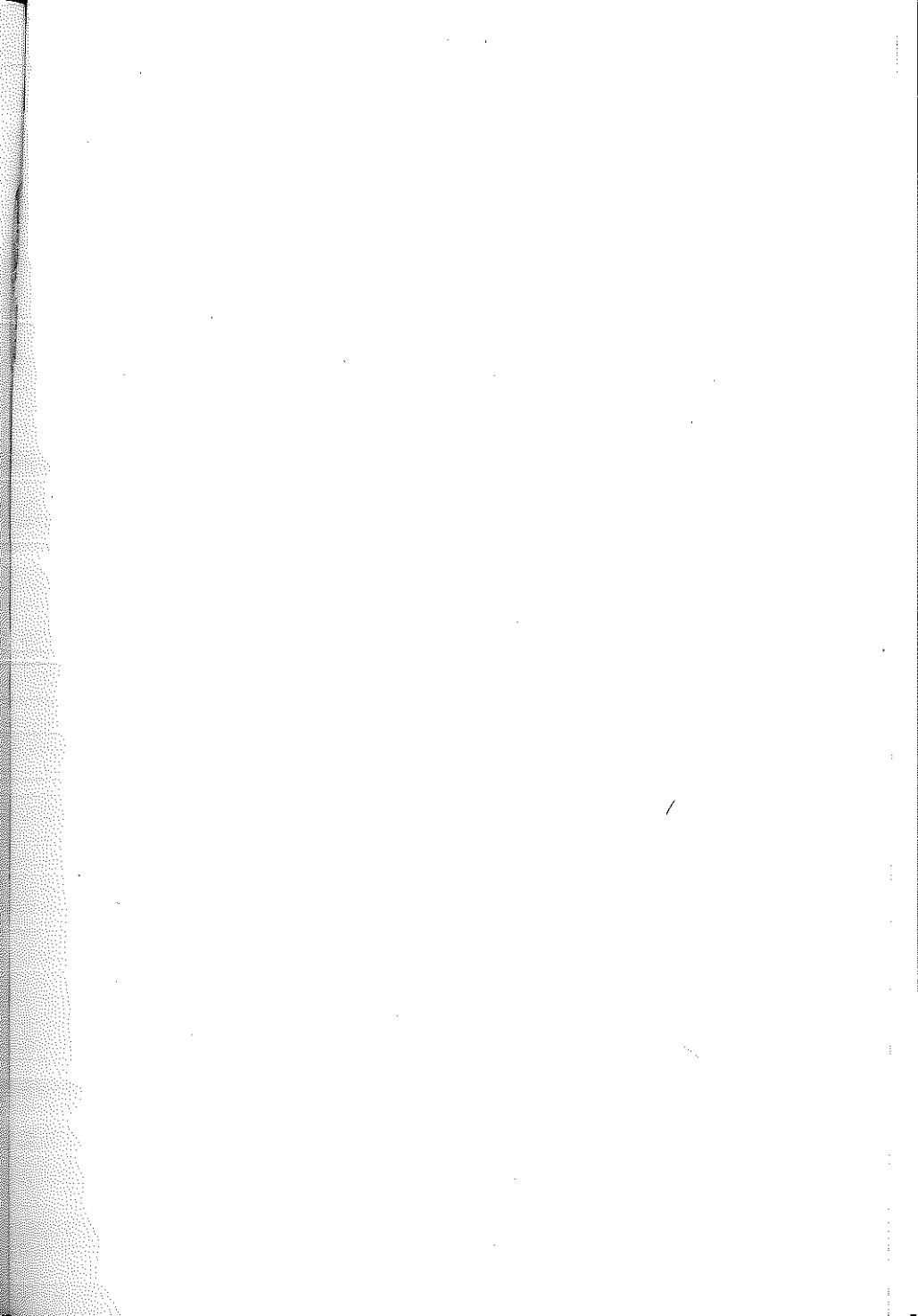
Çeneke: -Lazeko zurr... Lazeko pırnıke çewt... Zerrya mı pers keno?

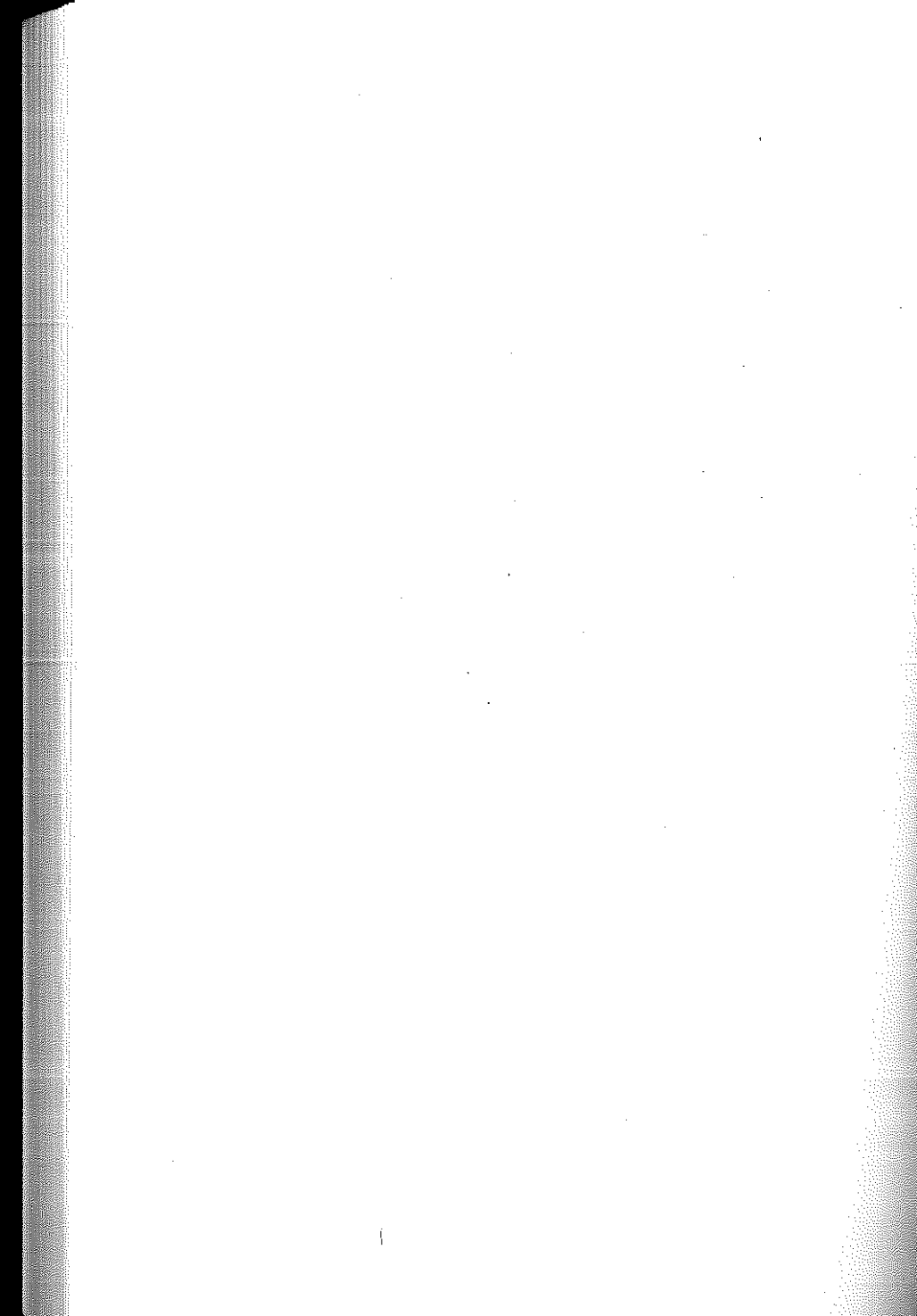
Bira: -Heya...

Çeneke: (Gamé avé sona) -Lazé dismené mı zerrya mı pers keno...

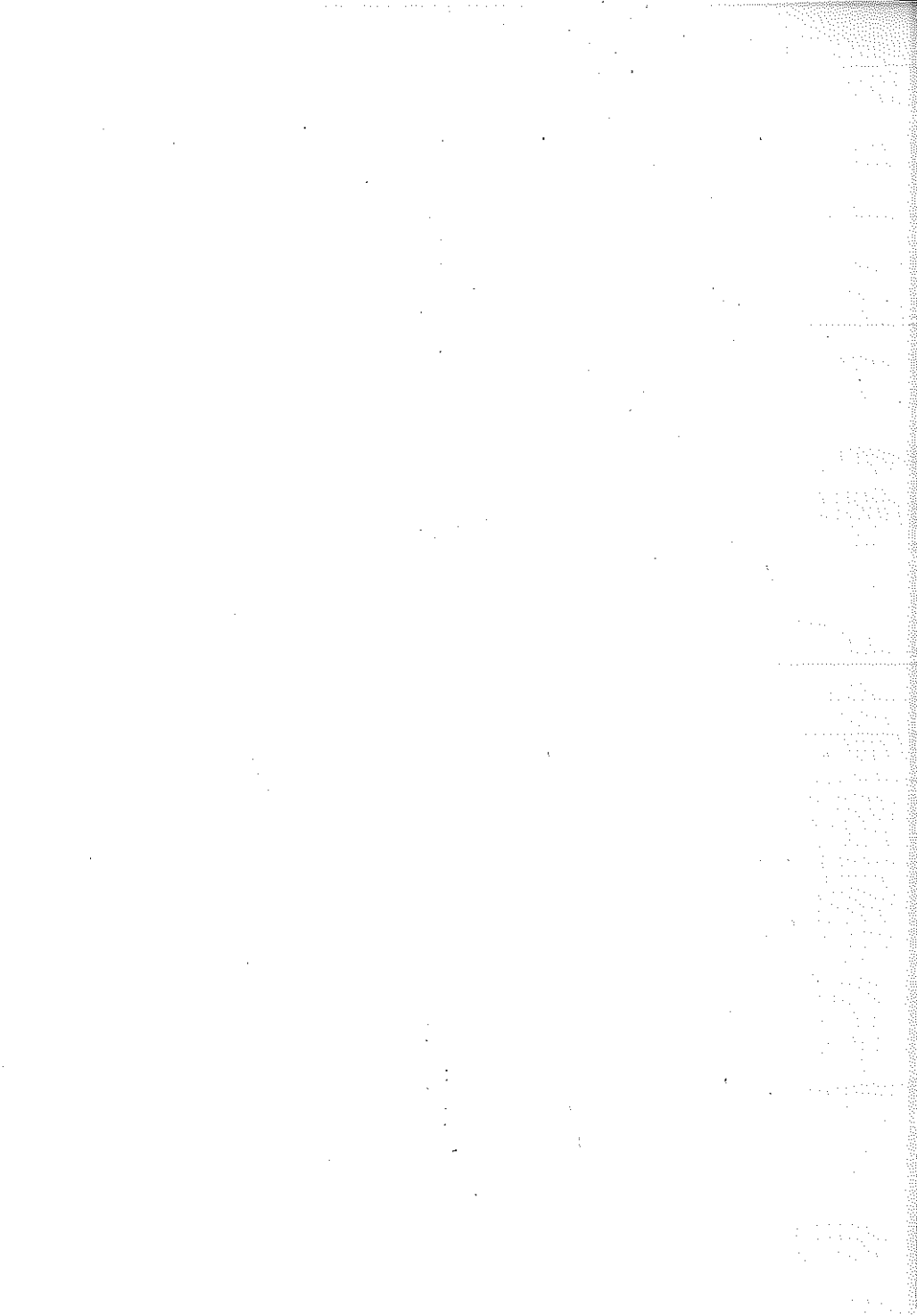
Bira: -Waé, tı şındor ra vérdara...

Çeneke: -Thua nébeno, xozano... Cı ra çı vejino...

“Tarix haqa mîlety vind nékeno. Mîlety ke çî vîrasto, çî ardo ver, ceno xemelneno caé nanoro. Hata ke mîlet hauré karé xo bi, cî ré wayir vejîya. Mîlet ke karé xo ré, hardé xo ré, tarixé horé. zoné xo ré wayir vejîya, dano cî. Wodeté xo ver ra nûyaro; mîlet ke hauré haqa xo bi, çiyé xo ré wayir vejîya werté mîletuné dina de nas beno, qîymet vineno.”

Waé rindeky, bîraé delali! Béré na kîtavî ré wayir vejîyé, havaluné xo de bare keré; yé ki bîwané, yé ki gos dé, bîmîsé. Niadana yé ki cî ra has kené havaluné xo de bare kené. Hen hen zoné ma urzeno pay yeno ver.

Rozé yena riyé dina de namé ma ki vajîno.
Ça, ma ki qulé Haqy nîme!

Yîsmayîl Mirza vano: “Riyé dina de sanîka kamy ke qesey nébiye, yînu ra réçe ki némanena, rae ki.”
Haq riyé dina de keş meverdo bébare, béréçe.

ISBN 978-975-92631-4-0

